

زندگینامه و منتخب اشعار زنده یاد: مهدی بوریاباف (سهیل)

انتشارات مدد

سهیل کهکشان معرفت

زندگینامه
و منتخب اشعار زنده یاد:
مهدی بوریاباف (سهیل)

هُدَىٰ

سهمیل

سهمیل کهکشان معرفت

زندگینامه و منتخب اشعار شاعر فقید

زنده‌یاد مهدی بوریاباف

(سهمیل)

به کوشش : محمد حسین صادقی

انتشارات هدف

۸۷ پائیز

سهیل کهکشان معرفت : زندگینامه و منتخب اشعار زنده‌یاد مهدی بوریاباف ،
 ۱۳۵۹ - ۱۳۸۶ (سهیل)
 مشخصات نشر : قم ؛ هدھد ، ۱۳۸۷ .
 مشخصات ظاهري : ۱۷۶ ص ؛
 شابک : ۹۷۸-۵-۲۵۰۸-۹۶۴-۲۹
 قيمت : ۱۵/۰۰ ریال
 وضعیت فهرست‌نویسی : فيپا
 موضوع : شعر فارسی ، بوریاباف ، مهدی تخلص : سهیل ، ۱۳۵۹ - ۱۳۸۶
 ردیف کنگره : ۱۳۸۷ ای ۸۵ و ۷۹۶۳ PIR
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۳۵۵۸۹۳
 ردیف دیوئی : ۱ / ۶۲ فا ۸

نام کتاب : سهیل کهکشان معرفت
 مؤلف : زنده‌یاد مهدی بوریاباف (سهیل)
 گردآوري و تدوين : محمد حسین صادقی
 شمارگان : سه هزار نسخه
 ناشر: انتشارات هدھد - قم ۰۹۳۵۲۶۴۲۹۲۵
 چاپ: گلبرگ - قم
 نوبت چاپ : اول / پائيز ۱۳۸۷
شابک: ۹۶۴-۲۵۰۸-۲۹-۵ ISBN: 964-2508-29-5
 کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است. ©
www.hodhod.org

فهرست

۹	مقدمه ناشر
۱۲	این کیست شرحه شرحه...؟
۱۳	در خواه نخواه کربلا
۱۴	ستاره‌های عزادار
۱۵	وقتی هوا برای نفس ناز می‌کند
۱۶	قرار نیست دگر حافظی به عرصه رسد
۱۷	عشق بارانی
۱۹	حسرت
۲۰	مادر
۲۲	من نیستم ای دوست
۲۳	... و بی چراغ به دنبال خویش می‌گردم
۲۴	.. جنگل پای چوب دار رفته است
۲۵	گلی به نام شقایق اگر نمی‌روید
۲۶	تمام جذبه دریا غروب دریا نیست
۲۷	دو جهان در انتظار
۲۸	زندانی رها
۲۹	دعوت
۳۰	کنایه
۳۱	عشق گناه است هنوز
۳۲	فقط یک بیت
۳۳	طلا یه دار
۳۴	استخاره
۳۵	گر صبر گُنی
۳۶	ماه تراز ماه
۳۷	تمامِ حرفِ دلم را به آب می‌گویم.
۳۸	مجنون شدن صحرانمی خواهد
۳۹	آدمهای مصنوعی
۴۰	یک چشم به هم زدن، تماشا

۴۱	آینه خود شناسی
۴۲	زوزه درد
۴۳	از شعر تا سوژه
۴۴	چون تو خواستی
۴۵	حادثه، شعر دلخواه من
۴۶	درد مشترک
۴۷	ققنوس شکست
۴۸	هدایه
۴۹	زهر زمان
۵۰	اینجا نفسها را شماره می گذارند
۵۱	تشیع گل
۵۲	هذیان
۵۳	جهاد
۵۴	فریاد محراب
۵۵	فقط به یاد نگاهت
۵۶	لذت و تقاص
۵۷	مگر از ما چه می ماند!؟
۵۸	یک لحظه تماشای تو تعریف دل است
۵۹	هزار صف دعا
۶۱	اگر از ماه زیباتر نبودی
۶۲	دل شاپرک همیشه گل محض می پسندد
۶۳	صخره و گذر
۶۴	تفسیر من ، تفسیر تو
۶۵	شعور جام
۶۶	سراب در جام
۶۷	ملکوتِ غزل
۶۸	رقصِ شعر
۶۹	خیال ساحل با تو قدم زدن ، زیباست
۷۰	قیام در عدمستان
۷۱	فصل گناه

۷۲	این بار شیطان نیز باید سجده آرد بر من ، آری
۷۴	فرصتِ سبز
۷۵	نی در نوا
۷۶	نه خان هفتم ، نه سیم آخر
۷۷	فردا به هر شکلی شود ، فردای من نیست
۷۹	باید بروم
۸۰	دوباره عاشقانه
۸۱	فراخوانی
۸۲	رنگین کمان
۸۳	تا سلامت را جوابی روی لبها آورم...
۸۴	بلند داد بزن روی کوه عشقت را
۸۵	غم زلال
۸۷	چرخ و فلك
۸۸	محشر غیب
۸۹	قافله نور
۹۰	دلیل راه
۹۱	هوای حیرانی
۹۳	زندگی هر چند زیبا
۹۴	مستی ام با هیچ ظرفی حد نخواهد خورد
۹۵	عشق منهای هومن
۹۶	دستِ آب
۹۷	غزلِ خداحافظی
۹۸	آیینه ، نفس سرکش سنگ است
۹۹	بسیج عرش
۱۰۱	دستمال سرخ
۱۰۲	قفس بهترین جاست
۱۰۴	که گفته دل شکستن از گناهان کبیره نیست؟!
۱۰۵	بین آب و گل خود فاصله می اندازم
۱۰۷	درد
۱۰۸	شبِ احیا

۱۰۹.....	وصال
۱۱۰.....	زبانِ عشق
۱۱۱.....	ماه و برکه
۱۱۲.....	حتی اگر دو عالم ، هم غیر از این بخواهند
۱۱۳.....	سرحدِ عشق
۱۱۵.....	چنان خراب که در فکر می نمی آیم
۱۱۶.....	بیداد
۱۱۷.....	خدا در آینه
۱۱۸.....	حسرت
۱۱۹.....	به هرچه نگاهم بیفتند ، خداست
۱۲۱.....	ختمِ عشق
۱۲۳.....	طرح عدم
۱۲۵.....	دلم خوش است
۱۲۶.....	چه نشسته‌ایم ... ؟!
۱۲۷.....	حرفِ باران
۱۲۸.....	امتحان
۱۳۰.....	چقدر عشق بورزم؟!
۱۳۱.....	درخان منعکس
۱۳۳.....	در بازی جان تو
۱۳۵.....	درد من چیست؟!
۱۳۶.....	آینهٔ صبح
۱۳۷.....	جهان نمای درد
۱۳۹.....	خدا با یک برادر
۱۴۰.....	غیرتِ علی (ع)
۱۴۲.....	اقلیم وحدت
۱۴۳.....	شهر شک
۱۴۴.....	عقده
۱۴۵.....	آئین آئینه
۱۴۶.....	همیشه و هرگز
۱۴۷.....	خدا را ندیده نمی‌میرم

۱۴۸.....	در د ما بر خویش بی ایمانی است.
۱۵۰.....	رازِ فاش
۱۵۱.....	معراج عشق
۱۵۲.....	گشت و گذار
۱۵۴.....	مسجدِ شکسته
۱۵۵.....	علی بابا و گنجِ عشق
۱۵۷.....	نامهای به کرام الکاتبین
۱۶۱.....	خون عشق
۱۶۳.....	رباعی‌ها
۱۶۷.....	دوبیتی‌ها
۱۶۹.....	در بی وزنی‌ها
۱۷۱.....	سهیل کهکشان معرفت
۱۷۸.....	سوکسروده‌های یاران
۱۷۸.....	در سوک سهیل
۱۷۹.....	روح شعر
۱۸۰.....	در سوک سهیل عشق و عرفان
۱۸۱.....	در فراق یار مهاجر
۱۸۲.....	تقدیم به سهیل و جاودانگی‌هایش
۱۸۳.....	از آسمان بگو
۱۸۴.....	ستاره آمدی و آفتاب برگشته
۱۸۵.....	بال عشق محمد
۱۸۹.....	تفسیر سهیل
۱۹۰.....	پرتوی از آرمانهای سهیل

تقدیم به :

ارواح مطهر شهدای گرانقدر زرقان
و روح پرفتح شاعر عارف ، زنده‌یاد :
مهدی بوریاباف (سهیل)

مقدمه ناشر

اگرچه بر سنگ آرامگاهش به اختصار نوشته شده : مهدی بوریاباف (سهیل) فرزند حیدر - طلوع دل انگیز : ۱۳۵۹/۹/۲۷ - غروب غم انگیز : ۱۳۸۶/۹/۲ - دانشجوی فوق لیسانس حقوق - مؤسس انجمن ادبی سید عمامالدین نسیمی و .... ولی او بزرگتر و فراتر از آن است که در این چند جمله مختصر تعریف شود.

داستان طلوع و غروب سهیل داستان شگفتی است و زندگی اجتماعی و ادبی اش بیشتر به داستان همان ستاره مشهور سهیل می‌ماند. شاید از همان روزی که مهدی آگاهانه تخلص سهیل را برای خویش برگزید بر طلوع و غروب ناگهانی خود واقف بود که تا این حد در ماهیت و حقیقت «زندگی و عشق و مرگ» کنکاش می‌کرد و شعر می‌سرود و عارفانه در آفاق «حیرت» غوطه‌ور می‌شد.

سهیل، شاعر آینده است و بدون شک آیندگان، او را بیشتر و بهتر از ما که ظاهراً با او زندگی کردیم خواهند شناخت و مگر نه این است که ستاره سهیل را در نبودنش باید جستجو کرد؟ او رفت و هیچیک از ما (همعصران او) تا چندین دهه دیگر باقی نخواهیم بود ولی او با کشف جاذبه‌های وادی حیرت و تبدیل آنها به شعر، به بیکرانگی و جاودانگی پرید و آینده را فتح کرد.

سهیل پیش از رفتن نیز رفته بود و ما جلوه‌های «مرگ-آگاهی» او را فقط نوعی آفرینش هنری و ادبی می‌پنداشتیم ولی پرواز ناگهانی او ثابت کرد که روح بیقرار و شیدا و افلaki او چقدر در این جهان خاکی غریب بوده است. آری، دانای راز شدن، قیمتی آسمانی دارد که کلمات از بیان اندازه آن قاصرند.

سهیل رفت و با اشعار حیرت آمیز و تفکر برانگیز خود تبدیل به یکی از چهره‌های ماندگار ادبیات کلاسیک ایران شد و تقریباً در همین تعداد غزلهای محدود خود بسیاری از رازها را در پرده بیان کرد و بسیاری را نیز بخاطر ضيق وقت نتوانست و یا نخوانست بگوید.

مجموعهٔ حاضر شامل اشعاری است که خود سهیل در سال منتهی به وفاتش، آنها را از بین دفاتر شعرش انتخاب و بازنوبیسی رایانه‌ای کرده و نام اشعار را نیز خودش انتخاب کرده ولی متأسفانه نام کتاب را تعیین نکرده است، ما نیز همان ترتیب را رعایت کردیم و با اجازه از روح پر فتوحش نام «سهیل کهکشان معرفت» را برای این کتاب برگزیدیم. امیدواریم اشعار باقیمانده او و دستنوشته‌هایش را در فرصتی دیگر به همراه تحقیقات جدیدی که درباره او و اشعارش شده منتشر نمائیم.

تقسیم بندي اشعار سهیل کار دشواری است چون روحیه عرفانی و اجتماعی و عاشقانه و مذهبی در هر شعرش (تصورت انفرادی) و در تمام شعرهایش (تصورت عمومی) وجود دارد. ولی با رعایت بعضی از معیارها می‌توان گفت که کلیه اشعارش چهار جوهره اساسی عشق و عرفان و اجتماعیات و روحیه دینی را در خود دارند که آینه تمامنمای شخصیت اجتماعی و ادبی مرحوم سهیل است و «خود واقعی» سهیل را می‌توان در تک‌تک اشعارش به تماشا نشست.

سهیل حتی در بیان عشق زمینی، مفاهیم آسمانی را در نظر دارد و روحیه حماسی و عاشورائی او در اکثر شعرهایش هویدادست ولی هیچ اصراری بر نشان دادن روحیه خاصی در هیچ‌کدام از حیطه‌ها ندارد و محدود به هیچیک از موضوعات چهارگانه بالا نیست. اشعار عرفانی‌اش که بیشترین تعداد این مجموعه را در بر گرفته است نیز از نوع عرفان خاصی که در ادبیات کلاسیک ما وجود دارد نیست.

او در تمام اشعارش کاوشگر عاشق و دردمند و بیپروائی است که به دنبال حقیقت میگردد و این خصیصه را در همه حال و در تمامی موضوعات حفظ میکند و در پی آفریدن سبک و سیاق خاصی نیست، او بر اساس نیاز فطری اش شعر گفته و تمام آلام و آرمانهای فردی و اجتماعی و ملکوتی اش را گاه و بیگاه در قالب شعر ریخته و هر شعری را که بوجود آورده خاطره قسمتی از سلوک سرخشن را به تصویر کشیده و «حقیقت و واقعیت» وجودی خود و جامعه اش را در آنها گنجانده است و «سهیل کهکشان معرفت» مجموعه‌ای از این لحظات ناب شاعرانه است که گوشده‌هایی از کشفیات این شاعر عارف آسمانی را به تجلیگاه شهود میکشاند.

در رابطه با چندین مصرعی که روان نیستند نظر سهیل این بود که تغییری نیابند و همیشه اصرار داشت آنها را با همین وضع بخواند، لذا ما نیز تغییری در آنها نداده‌ایم ولی آنها را با علامت ستاره * مشخص کرده‌ایم.

در پایان ، از دقت نظر و الطاف دوستان عزیزم (دکتر مسگرپور ، رضا زارعی و کریم رحیمی) که زحمت تصحیح نهائی متن رایانه‌ای را متقبل شدند و تذکرات ارزشمندی دادند صمیمانه سپاسگزارم.

از خانواده داغدار بوریاباف که کلیه دستنوشته‌ها و دفاتر اشعار و عکس‌های سهیل را در اختیارم گذاشتند نیز کمال تشکر را دارم و از خداوند متعال برای آنها صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت دارم. والسلام

محمد حسین صادقی

زرقان – تابستان ۸۷

این کیست شرحه شرحه...؟

این کیست می‌نوازد در نای من خودش را
 آتش زده است امشب او جای من خودش را
 این کیست شرحه شرحه از عمق شب که چون صبح
 تا شمس می‌رساند با پای من خودش را
 این کیست می‌کشاند در خلسه‌ام به هر جا
 پنهان نموده او در پیدای من خودش را
 این کیستها زیادند اما چگونه این کیست
 خوش کرده جا به جای لیلای من خودش را
 جمع من و خدا و آئینه جمع باشد
 تا همچنان نکرده منهای من خودش را
 او هر کسی که باشد هر چیز یا ؛ الهی
 هرگز نگیرد او از شبهای من خودش را
 دستی به قلبم انگار ، امشب کشید بلکه
 زیبا در آن ببیند زیبای من خودش را
 ای ناشناس زیبا با آسمان چه گفتی
 کاینسان سهیل انداخت بر پای من خودش را!

در خواه نخواه کربلا

من سنگِ سیاه کربلایم
 پس مانده آه کربلایم
 من آبِ فرات، تا همیشه
 شرمندۀ ماه کربلایم
 من نیزه سرسپردۀ کفر
 در خواه نخواه کربلایم
 (یاری گر من کجاست) می‌گفت
 من پاسخِ چاه کربلایم
 می‌سوختم و دلم نمی‌سوخت
 آتش نه؛ گواه کربلایم
 شمشیر قمر شکافِ کوفه
 در دستِ سپاه کربلایم
 تیری که به حلقِ تشنگی خورد
 من اوجِ گناه کربلایم
 باران زد و آبروی من ریخت
 من مشکِ سیاه کربلایم
 شرمندۀ و سرفکنده زیر
 باران نگاه کربلایم
 ای قافله کربلائی ام کن
 من چشم براه کربلایم

ستاره‌های عزادار

فتاده‌اند زمین و زمان به پایِ محمد(ص)

گرفته‌اند زمین و زمان عزای محمد(ص)

نشسته‌اند به خاک سیاه شب که بیارند

ستاره‌های عزادار، خون برای محمد(ص)

و سرخ شرم حضور است ماه، هم دل خورشید

در آرزوی کسوف است از حیای محمد(ص)

کدام جان گرامی و عارفی که نخواهد

به یک نگاه کند خویش را فدای محمد(ص)

جهالت است اگر بی تو با خدای تو باشم

که خوانده است خودش را خدا خدای محمد(ص)

همیشه زنده به نام تو و به عشق تو باشد

حسین(ع)، سرور و سالار کربلای محمد(ص)

وآسمان دل شیعه هشت مرحله دارد

به دلخواه خداوند و با رضای محمد(ص)

چگونه سر زخجالت برآورم به قیامت

اگر نه دست بگیرد مرا ولای محمد(ص)

اگر که ماه به دستی و آفتاب به دستی

دهند؛ دست ندارم ز خاکپای محمد(ص)

وقتی هوا برای نفس ناز می‌کند

با کوله بار هستی بر باد رفته‌ام
 تا انتهای غربت بیداد رفته‌ام
 دیگر برای خاطره‌ها هم غریبه‌ام
 انگار مرده بوده‌ام، از یاد رفته‌ام
 حتی دلم به سادگی ام طعنه می‌زند
 تا مرزِ گیج طاقت و فریاد رفته‌ام
 اینجا هوا برای نفس ناز می‌کند
 دیوانه من، به کنگره داد رفته‌ام:
 "از بیستون ماست اگر عشق زنده است
 من هم برای ماندنِ فرهاد رفته‌ام"
 می‌خندم از جسارتِ سبزی که در من است
 پیشِ تبر به دست چه شمشاد رفته‌ام!
 فردا برای عمرِ من امروز دیگری است
 عمری است بی علاقه به میعاد رفته‌ام
 حالا سهیل مانده و یک جاده بی کسی
 با کوله بار هستی بر باد رفته‌ام

قرار نیست دگر حافظی به عرصه وسد

.... و شعر یعنی آنچه که گفتنی بشود

همیشه و همه جا هم شنیدنی بشود

ضرورت است که با شعر زندگی بکنیم

و گرنه سعی نکردیم ماندنی بشود

و هرچه می‌شنویم از دل است، با این قید

که پیش از آن دل باید شکستنی بشود *

قرار نیست دگر حافظی به عرصه رسد

^۱ اگرچه ساکن شیراز «بهمنی» بشود

بین به پای چه می‌ریزی آب احساس

چگونه بذر عقیمی شکفتنی بشود؟!

^۲ چگونه آدم از احساس «باشه‌ها» گوید

اگر که بال خیالاتش آهنی بشود؟!

میان اینهمه دود و ریا و رایانه

کم است حال و هوایی که خواندنی بشود

دهاتی است سهیل و سکوت‌های عمیق

و سخت مرتب فعل گفتنی بشود

۱- بهمنی: محمد علی بهمنی (شاعر معاصر)

۲- باشه: پرنده‌ای چالاک و تیز پر، کوچکتر از باز

عشقِ بارانی

باید آیینه شوام ، وقتِ چندانی نیست
 رفتنِ اینهمه راه ، کارِ آسانی نیست
 عشق باید ورزید ، تا به تدریج شکست
 چون فروپاشی مرد ، ساده و آنی نیست
 با خودم در جنگی سرد و فرسایشی ام
 لاله را واهمه هیچ میدانی نیست
 مثلِ تقدیرِ سیاه ، روی پیشانیِ صبح
 داغِ بایستگی ام روی پیشانی نیست
 می‌شود مثل خودم - آنچه هستم - باشم
 مثل آنی که دگر هیچ انسانی نیست -
 می‌شود هر چیزی ، بود و یک روز نبود
 باید آیینه شوم آینه فانی نیست
 باز در آینه‌ای ، متجلی شده‌ای
 بسته دستان نیاز ، باز چشمانی نیست

آه از این گرد و غبار که مرا پوشانده

حیف از این صحن و سرا که چراغانی نیست

تشنگی کشت مرا ، نور نایم بدھید

قحطِ عرفان یعنی، عشق بارانی نیست

ناشناسم مگذار دلِ کاوشگر من

بکر و زیباتر از این هیچ عرفانی نیست

آسمانی است سهیل، کار من آسان شد

چونکه تا آینه‌ام راه چندانی نیست

حسرت

آسمان هم مثل من امشب بدون ماه مانده
سايه هم پهلوی من اينگونه- با اکراه- مانده
خسته‌ام از اينهمه تنهايی و از اين غريبی
عمر من در آرزوی لحظه دلخواه مانده
هيچ راهی را نرفته يا نمی‌بینم و يا نیست
تا خودم آیا چقدر از بیخودی‌ها راه مانده؟
باز هم باید بگويم تا غرورم حفظ گردد!
شعر باري‌دن گرفته در دلم هرگاه مانده
اوج تنها بودنم را شعر می‌گويند مردم
حسرت شاعر نبودن در دل من آه مانده
با سهیل از آمدنها از رسيدنها بگويد
آسمان هم مثل من امشب بدون ماه مانده

مادر

به هر صخره‌ای می‌زند روح خود را
 به هر دره‌ای می‌برد روح خود را
 تفاوت ندارد ، به هر چیز و هر کس
 بخواهد اگر ، می‌دهد روح خود را
 به گلهایِ وحشی ، به گلهایِ اهلی....!
 و در غنچه‌ها می‌درد روح خود را
 تو در آفرینش ولی بی نظیری
 که او در تو "ها" می‌کند روح خود را
 چه تندیسِ زیبایی از خود تراشید
 که اینگونه حمال آورد روح خود !!
 نفس تازه کرده دمی پیش از آنکه
 خدا در تو مادر دمَد روح خود را

سر انگشت‌های نوازش... و کودک
اگر دیر شد... ، می‌جود روح خود را
به دنبالِ هر کودکانه صدایی
بیاید اگر ، می‌کشد روح خود را
و ققنوس حتی اگر راست باشد
مثال تو آتش نزد روح خود را
مگر کفر گفتم بگوییم : در آدم
خدا بالب تو دمدم روح خود را!!؟
سهیل آسمان هم نفس تازه کرده
که از شعرِ مادر مَکَد روح خود را

من نیستم ای دوست

در من چه می جویی؟! مگر من چیستم ای دوست؟
آنی که می پنداری ام ، من نیستم ای دوست
از هرچه می پرسی خودم را شرح خواهم داد
تبا بی تکلف تر بدانی کیستم ای دوست
با من دهاتی وار، ساده، بی ریا می باش
عمری چنین با آن چنانها زیستم ای دوست
از من نمی آید که با پرروانه بنشینم
من پا به پای، شمعها می ایستم ای دوست
این چیستان را با خودت در گور خواهی بُرد
شاید در آن ظلمت بفهمی چیستم ای دوست
سازش نخواه از من ، اگر آئینه هم باشی
خواهی شکست از مقتضای زیستم ای دوست

... و بی چراغ به دنبال خویش می‌گودم

شکسته آینه‌هایی که روی من است
 نشان یک شبِ بی تو بگو مگوی من است
 نمی‌شناسمت ای کاش دیر هم نشود
 در این حماسه که سهراب روی من است
 تو را چه تازه نفس می‌کشم هوای خطر!
 تو را چه نسبت نمناک با گلوی من است؟
 و بی چراغ به دنبال خویش می‌گردم
 همان کسی که در آینهٔ وضعی من است
 تو تکه ابر کدامین همیشه خورشیدی
 که سایه‌ات همه جا و همیشه روی من است؟
 کنار چشمۀ اندیشه‌ام که بنشینی
 هر آنچه می‌رود از پیشت، آبروی من است
 دوبارهٔ نی شدنم را کجا بنالم، آه
 وطن کجاست که اینگونه آرزوی من است؟!
 سهیل راست بگو در پی چه می‌گردی
 که آفتاب چنین گرم جستجوی من است؟!
 هزار گونهٔ مرا با نگاه می‌شکنند
 شکسته آینه‌هایی که روی من است

.. جنگل پای چوب دار رفته است

سر سبزی اگر بر دار رفته است

زبانی سرخ در پیکار رفته است

دروغ اینجا چرا منجی نباشد؟

که سر با راست هم بر دار رفته است

نمی خواهم دگر جایی بمیرم

که نقش قلب بر دیوار رفته است

مرا از غربت گلها بگیرید

شهید من از این گلزار رفته است

زد و قبح عمل بشکست حلاج

به نام حق سر بسیار رفته است

چه پیرم کرده این نامردی ها!

هزاران یوسفم انگار رفته است

عزیز دیگران را چشم من کور

که بوی پیرهن با یار رفته است

سهیل اینجا نمی ماند درختی

که جنگل پای چوب دار رفته است

گلی به نام شقایق اگر نمی روید

دقیقه‌های من از عمرِ این و آن بودند

اگر چو عقریه بازیچه زمان بودند

دگر فریب کدامین امید را بخورم؟

که دشمنان همه چون دوست مهربان بودند

به سوگِ ثانیه‌هایی نشسته‌ام که هنوز

برای دیدن داغِ دلم جوان بودند

به سوگواری احساسِ من چه می خندند

همان دقایقِ عمری که وقف آن بودند

حقایقی که به جان می خریدم آنها را

برای گفتنشان واژه‌ها گران بودند

من و تفاخر سرسبز بودنم؟ هیهات

که لاله‌های دلم آیه زبان بودند

دگر همیشهٔ تاریخ مثل آن روزی است

که اهل کوفه پذیرای میهمان بودند

گلی به نام شقایق اگر نمی روید

بدون وجهه‌ترین قوم، عاشقان بودند

سهیل اگرچه نبودی ولی بگو آن شب

ستاره‌ها به چه رویی در آسمان بودند؟

تمام جذبه دریا غروب دریا نیست

چرا هدر بدhem هستی تو را با نیست؟

که احتمال من امروز هست و فردا نیست

هنوز در پی آن نیمة خودم هستم

که بی مبالغه در هیچ جای دنیا نیست

شنیده‌ام همه جا آسمان همین رنگ است

دروغِ مصلحتی این قدر که زیبا نیست

تمام دلخوشی ام آسمان این شهر است

که قسمت من از آن یک ستاره حتی نیست

به عمق فاجعه پی بردنم به من آموخت

تمام جذبه دریا غروب دریا نیست

همیشه مذهبِ کفتارها همین بوده است

حدیث مرده پرستی که مال حالا نیست

ولی شهید مرا هیچکس نمی‌گردید

که سفره‌های عزایش پُر از مدارا نیست

شهید زنده‌ترین اجتهاد دین من است

چنانکه زنده تر از آن دم مسیح(ع) نیست

چگونه ثانیه‌ها را دقیق و عده دهم

به لحظه‌ای که در این روزها و شبها نیست؟!

سهیل بود و نبودش دو شاید حتمی است

چرا هدر بدhem هستی تو را با نیست

دو جهان در انتظار

برخیز و کار اهل زمین را تمام کن
فکری برای متocom در نیام کن
خواهی نشانه‌های قیامت شود پدید
از ما هر آنکه را بپسندی غلام کن
باید پس از تو روز قیامت بپا شود
حجت برای مردم دنیا تمام کن
آه ای خدای هر دو جهان در انتظار
کافی است بر لبت برود یک کلام «کُن»
خون از گلوی فطرتمان آب می‌خورد
باز آ حلال لاشخوران را حرام کن
دیگر به انتظار چه روزی نشسته‌ای
آقا به حق خون حسینت قیام کن

زندانی رها

مرغِ احساسم و باید قفسی داشته باشم
 که به اندازه بودن نفسی داشته باشم
 به هر آنجا که دلم خواست دگر اوچ نگیرم
 پِر سیمرغ نه ، بالِ مگسی داشته باشم
 میله تا میله فضایی است که در اوچِ خیالِم
 می شود گاه پریدن هوسمی داشته باشم
 لطفِ تقدیر چنین بود که بایست بخواهم
 سرنوشتی که نمی خواست کسی داشته باشم
 به کجا هیچ کسی غیر خدا پا نگذارد ؟
 می توانم به همان دسترسی داشته باشم
 با سکوتی که به اندازه فریاد بلند است
 به شبِ قافله باید جَرسی داشته باشم
 این سهیل است که فریاد زند: " آی ندارد
 آسمانِ خواب خوشی تا نفسی داشته باشم "

دعوت

کسی از آسمان شب به من اشاره می کند
 زمین خلوتِ مرا پُر از ستاره می کند
 به فیض شعر دلکش و سپید ماه می رسم
 سرود خوانِ آسمان مرا مناره می کند
 فرشته‌ای وضو گرفته در زلالِ اشکِ من
 وَ تا سحر خدا خدا و استخاره می کند
 برای دیدن خودم تو را بهانه می کنم
 چه دیدنی است لحظه‌ای که «تو» اشاره می کند!
 همیشه چشمها‌ی از نژادِ آهوانِ تو
 در آینه نشسته و مرا نظاره می کند
 سهیل را توجهی به غمزه های نازِ تو
 هزار بار گفته‌ام نکن؛ دوباره می کند
 الهی آن دو دست شوم و بی دریغ بشکند
 که رشتة محبت من و تو پاره می کند

کنایه

شب در آن شب از جنون لبریز بود
 در صدایت عشق حلق آویز بود
 دل پریشان بود ، می ترسید ، آه
 شاید آن شب روز رستاخیز بود
 از تمام این سخن‌ها بگذریم
 چهره‌ات زیبا و شعر انگیز بود
 "دوست دارم برای دوری‌ات"
 در نگاهت این عبارت نیز بود
 من همیشه مرغ عشقم در دلت
 گرچه فصل خواندنم پاییز بود
 دوری‌ات را دوست می‌دارد سهیل
 این دروغی مصلحت آمیز بود

عشق گناه است هنوز

ماه تمام است ولی نیمة ماه است هنوز
 وای به آسمانتان از چه سیاه است هنوز؟
 رفت و عزیز مصر شُد یوسفِ کنعانی من
 یوسفِ ابزاری تان در ته چاه است هنوز
 باز دوباره دیدمش در بعلم کشیدمش
 مثل همیشه دیدمش - چشم به راه - است هنوز
 بر سر و دست و پای او روز و شبم بوسه زنان
 بر لب انتظارتان حسرتِ آه است هنوز
 من همه جا غریبه‌ام شهر شما، شهر خودم ...
 شهر غریبه‌ها کجاست؟ آن بر ماه است هنوز؟!
 می‌کشدم به آسمان خواه نخواه چشم او
 بر در نامیدتان بسته نگاه است هنوز
 هر چه کشیده‌ای مگو هرچه که دیده‌ای مگو
 های سهیل در زمین عشق گناه است هنوز

فقط یک بیت....

مرا در خویشتن جا می‌گذاری
 چه آسان روی من پا می‌گذاری
 به دستِ سرنوشتم آه، نسپار
 مرا با مرگ تنها می‌گذاری
 نگارا چشم در چشمم همیشه
 دلم خون می‌کنی تا می‌گذاری
 فقط یک بار عاشق شو، گناه است
 که بر دل حسرتش را می‌گذاری
 سهیل آیا تو دل لازم نداری
 که دائم پیش او جا می‌گذاری؟!
 فقط یک بیت باید می‌سرودم
 بگوییم یا نه؟ آیا می‌گذاری؟
 که دستت عاقبت در دست‌هایم
 اگرچه مشکل اما می‌گذاری

طلا يه دار

تو آستانه خونینِ کربلای حسینی(ع)
 غریب، مثل مضامینِ نینوای حسینی(ع)
 تو را نه زهر، که شیرین‌تر از عسل بچشاندند
 طلا يه دار شهیدانِ کربلای حسینی(ع)
 محمد(ص) و علی(ع) و نسلی از شهادت هابیل(ع)
 ولی تو تازه‌ترین داغ لاله‌های حسینی(ع)
 مدینه حرمت ثقلین را به کوفه نشان داد
 تو ابتدای غم انگیز ماجراهی حسینی(ع)
 زمانه همچو علی(ع) چاه دردِ دل به تو نسپرد
 و گرنه مثل پدر در غم عزای حسینی(ع)
 چگونه از تو بگویم؟ چگونه از تو نگویم؟
 که در نهایتِ عشقی و ابتدای حسینی(ع)
 مدینه دورترین غربتِ خدای زمین است
 تو هم غریب‌ترین بندۀ خدای حسینی(ع)
 فدای غربت و تنها‌یات امام عزیزم
 حسین(ع) مشهد انسان و تو رضای(ع) حسینی(ع)

استخاره

عجب احساس زیبایی دوباره
 دلم دارد پس از یک استخاره
 گرفتم فال با دیوان چشمت
 که آمد این غزل با یک اشاره
 تو با دلپاره‌هایم آشنایی
 خودت کردی دلم را پاره پاره
 سپردم خانه دل را به عشقت
 و بالاخانه را دادم اجاره !
 تو را با چشمها یت می‌شناسم
 که یعنی آسمان را با ستاره
 اگر از خود نمی‌گوییم برایت
 خودم را در تو گُم کردم دوباره
 تو می‌دانی چه چیزی دوست دارم
 نگاهی را که باشد پر اشاره
 گرفته خرمن دل باز آتش
 نگاهت باز می‌ریزد شراره
 سهیل از چشمها یت کم سروده
 ندارد و صف دریاها کناره

گر صبر گُنی

داشتم با عشقِ تو اُسطوره‌ای می‌ساختم
تا دلم در آن بسوزد کوره‌ای می‌ساختم
تا حواسم جمع باشد در تماشا کردنت
چشمهای پاکِ شش منظوره‌ای می‌ساختم!
تا خدا را از دمیدن در خودم راضی کنم
نم نم از آیاتِ چشمت سوره‌ای می‌ساختم
حاصلِ صبرِ تو بود، این شعرها ، بیخود نبود
بی تو حلوا بی اگر از غوره‌ای می‌ساختم
تو اگر می خواستی در قصهٔ عشق سهیل
از تو یک معشوقه‌ی اسطوره‌ای می خواستم

ماه تر از ماه

این همه ناز نکن با دل من راه بیا
 گرچه این قصه دراز است ؛ تو کوتاه بیا
 اینچنین راه نرو تا دلم آتش نزنی
 زودتر، متظرم ، ناز نکن، راه بیا
 تیره‌تر نیست از این شب که در آنم هرگز
 پس قدم رنجه کن ای ماهتر از ماه، بیا
 شرطِ تو چیست؟ چه میخواهی و کی میایی؟
 هر کجا خواستی و هرچه و هرگاه ، بیا
 همه زندگی ام وقفِ همین یک لحظه است
 لحظه آمدنت - لحظه دلخواه ، بیا
 این تمناست، نه یک شعر و سهیلی دیگر
 خسته‌ام از همه چیز و همه کس آه بیا

تمام حرف دلم را به آب می گویم

اگر که راه به افسانه ها نخواهم برد
 قلم به خاری مردانه ها نخواهم برد
 سرم به تجربه سنگها سپرده شده است
 به امر و نهی سر شانه ها نخواهم برد
 مترسکی که ندارد کلاه او پشمی
 به پاسبانی دردانه ها نخواهم برد
 دگر به کوری چشمان باد هم شمعی
 به شب نشینی پروانه ها نخواهم برد
 تمام حرف دلم را به آب می گویم
 ولی پناه به پیمانه ها نخواهم برد
 شراب خوشه پروین، سهیل و جام تهی
 نیاز را در میخانه ها نخواهم برد
 مگر خودت به دلم پا نهی، و گرنه ، من
 تو را به خانه دیوانه ها نخواهم برد

مجنون شدن صحراء نمی خواهد

می خواهتم اما کسی این را نمی خواهد

ما را چرا با یکدگر دنیا نمی خواهد؟

می خواهی ام حتماً برای روز تنها یی

تقدیر هم هرگز تو را تنها نمی خواهد

گفتی برایم عشق بی معناست، جان من

این روزها دیوانگی معنا نمی خواهد

احساس ، این گلواژه نیلوفری دائم

می گردد ، اما ساقه‌ای او را نمی خواهد

آنقدر کوتاه است فکرِ ریشه‌های باغ

اینجا علف می پرورد، افرا نمی خواهد

دیگر برای زندگی کردن دلیلی نیست

وقتی که قوهٔ مُردنی زیبا نمی خواهد

هر شب به رویِ آتشم قفنوس می بارد

خاموشی ام را هیچکس گویا نمی خواهد

در واژه‌ها تنها یی ام را سخت می گردم

لیلایِ من، مجنون شدن صحراء نمی خواهد

دنیا نمی خواهد سهمیل آنرا که می خواهد

می خواهتم حتی اگر دنیا نمی خواهد

آدمهای مصنوعی

نمی‌فهمند داغ لاله را گلهای مصنوعی
 هزاران فرق دارد لاله با گلهای مصنوعی
 بنازم قدرت زیبا شناسی را ، به هر صورت
 نلرزاند دل پروانه را گلهای مصنوعی
 کدامین خاک را آیا برای خلقت آوردن
 که می‌روید به روی دستها گلهای مصنوعی؟!
 به آدمهای مصنوعی طبیعت می‌شود تبعید
 و تبعید است آدم ، هر کجا گلهای مصنوعی
 و دخترها بجای گُل اگر کبریت نفروشنند
 دگر یا کوزه می‌سازند یا گلهای مصنوعی
 تعجب می‌کنم از آنکه می‌گوید : عجب دارم
 اگر روید ز خاک گور ما گلهای مصنوعی
 دگر چیزی نمانده ، فاصله یک کوه احساس است
 از اینجا تا فلزآباد تا گلهای مصنوعی

یک چشم به هم زدن، تماشا

تقدیم به حضرت رقیه (س)

آن شب که شکسته شد دل ما
از عرش کشید آسمان آه
برگونه آبِ تشنۀ خشکید
گلبرگِ لطیفِ بوسۀ ماہ
لبهای تجلی خداوند
می بست به آه سینه‌اش راه
یک چشم به هم زدن ، تماشا
تکرار علی (ع) شد و لبِ چاه
در گوشِ خرابه‌های اسلام
جان داد به ناله‌های جانکاه
آتش به حریم قدسیان زد
آن دیدن و گفتگوی کوتاه
نه طی مراحل و سلوکی
نه سجده و سُبحه‌ای به درگاه،
عرفانِ سه ساله را بنازم
اشکی و سپس فناء فی الله
آنی که ستاره‌اش سهیل است
فهمیده بهای عمر کوتاه

آینه خود شناسی

هر چند نمی‌شود به دلخواه تمام
 زیباتر از این نمی‌شود ماه تمام
 با گریه شروع می‌شود تا بشود
 هم صحبتی من و تو دلخواه تمام
 اشک من و عشوء تو بی پایانند
 عمرم نشود اگر به ناگاه تمام
 تا مرحله شناختن فرصت نیست
 نشناخته، زود می‌شوی، آه، تمام
 تا می‌شود ای ماه تو را باید دید
 خواه از پس تکه‌های شب خواه تمام
 در عشقِ تو مقصدم بجز آینه نیست
 جایی نرسیدم و شده راه تمام
 آینه خودشناسی ام یک درد است
 دردی که شده است در دلِ چاه تمام
 ای کاش سهیل در تو آغاز شود
 دردی که نمی‌شود در آگاه تمام!

زوزه درد

در دلم می‌میرند آرزوها تک تک
 چه محال و آسان چه بزرگ و کوچک
 نه مترسک هستم که دلم خوش باشد
 نه کلاغِ دلهای که بخندم به کلک
 غزلِ داغِ مرا لاله‌ها می‌خوانند
 چه مخاطب‌هایی! همگی سنگ محک!
 عشق بی معنا نیست، معنی اش گم شده است
 در من و تو- در ما ، نیست انصاف الک!
 شاعری بد دردی است مثل دردِ دل گرگ
 زوزه‌های درد است ترس چوپان اینک!
 راستی شیطان هم پیش بعضی صفر است
 چون نمکدان شکنی است که نخورده است نمک
 یا چنان شک کردند که یقینم می‌داد
 یا یقین دادنشان دلم انداخت به شک
 هیچکس تسلیتی ، نفرستاد سهیل
 در دلم می‌میرند آرزوها تک تک

از شعر تا سوژه

مستِ مستم می‌کند سرچشمِ گیرائی ات
 تا نگاهم می‌کنی با چشمِ استثنایی ات
 در خودت چیزی شبیه خویشتن گُم کرده‌ای
 شمس دارد روحِ سرگردان مولانا بی ات
 آخرِ صبر و مدارا کردنی ؛ با این‌همه
 هیچ صحرا بی ندارد طاقتِ شیدایی ات
 در دلم هر لحظه برپا می‌شود صد انقلاب
 حکم عاشورا دهد گر خطبه مولایی ات
 آنقدر انگیزه داری تا مرا مجnoon کنی
 با فقط یک عشوه جانانه لیلا بی ات
 درد می‌خواهی بجز با آن ندیدم سازشی
 بر صلیبِ پیکرِ درداور عیسایی ات
 ترس در سیمای عزمت نیست ، زیرا کربلا
 می‌دهد با چهره‌هایش درسِ بی پروا بی ات
 اوج احساسم به پای شعر افتاده است ، آه
 مانده‌ام در وصفِ بی اندازه زیبایی ات
 شعر قابل نیست تا اینگونه با کشف و شهود
 سوژه می‌گیرد دلم از چهره رویایی ات
 با سهیل از عشق ، از احساس... نه از خود بگو
 ای همه این واژه‌های لال در گویایی ات

چون تو خواستی

هزاران بار پیش از آنکه می‌آید اجل، مُردم
 زمین را در به در کردم ، زمان را خاطر آزرم
 تمامِ فصلهای را که باید سرو می‌بودم
 گهی چون بید لرزیدم، گهی چون لاله پژمردم
 چه مرتاضانه می‌رقصد به روی آتشِ احساس
 دلم؛ یعنی همان سرخی که از پیش تو آوردم
 سپردی عشق آتشِ گونهات را با من و گفتی:
 که بارِ این امانت را به دوشِ کوه نسپردم ،
 به کوه و آسمان و هرکه و هرچیز غیر از تو
 ندادم عشقِ بی حد و حساب و هیچ نشمردم
 مرا اینگونه باور داشتی من هم پذیرفتیم
 و گرنه آبروی قدسیانت را نمی‌بردم
 نه حواً و هوا ها از تو دورم کرد، نه تقدیر
 که چون تو خواستی من هم فریب سیب راخوردم
 هزاران سالِ نوری را سهیل از دور می‌آید
 هزاران کهکشان می‌آفریند با تو برخوردم

حادثه، شعر دلخواه من

از مخزن احساسم یک قطره نمی‌کاهم
 ای شعر رهایم کن، من شعر نمی‌خواهم
 خود را دگر از این پس فرهاد نمی‌گوییم
 من کوه نمی‌سازم از خویش، همان کاهم
 انگار نمی‌فهمی ای شعر زبانم را
 گهگاه نمی‌گوییم، من شاعر بیگاهم!
 ای آنکه غزل گفتن در من شده کارِ تو
 خوب است که بعد از این باشیم دگر با هم
 دنبالِ غزلهایت در من همه جا گشته
 ای کاش فقط بودی یک حادثه همراهم
 معنای غزل را من در حادثه‌ها دیدم
 آنجا که نمی‌دیدم غیر از خودم و آهم
 از سردیِ آرامش می‌ترسم و می‌لرزم
 ای حادثه می‌دانی، ای شاعرِ دلخواهم
 انگار سهیل امشب از عشق نمی‌گویی
 این حادثه‌ها بردند از راه به بی‌راهم

دردِ مشترک

شُبَيْ پُر از جدا شدن، ولی به یاد ماندنی
 عجب شُبَيْ است این شب در امتداد ماندنی
 تمامِ حرفهای ما به عشق ختم می‌شود
 چه ختم بی نهایتی، چه بی مراد ماندنی!
 دلم برای هیچکس شنیدنی نشد، مگر
 برای تو که بر سرِ همیشه شاد ماندنی!
 همیشه دردِ مشترک به همزبانی ام کشید
 همین همیشه دوستی به من نداد، ماندنی
 من و تو زخم خورده صداقتیم از کسی
 که آرزویِ داد را به دل نهاد، ماندنی
 برای ما که عشقمان به اهتزاز می‌رسد
 چه فرق می‌کند که هست یا نه باد، ماندنی؟!
 بیا اگرچه تا ابد نصییمان غم است و غم
 دعا کنیم در دلش غمی مباد ماندنی
 دلیلِ گریه مرا چه خوب خنده می‌کنی!
 چه ساده کشف کرده‌ای طریق شاد ماندنی!
 به اتهام‌مان قسم که دار اوچ عزت است
 انالحقی بگو بمان در این فساد، ماندنی
 رفیقِ عُصمه‌های من، تو هم سهیل می‌شوی
 بیا نباش در دلِ کسی زیاد ماندنی

ققنوسِ شکست

بی سبب سوختنم سنتِ ققنوس شکست
 دل سنت شکنی داشتم، افسوس شکست
 کاش خاکستر من هم به هوا بر می خاست
 تا نگویند: فقط سنتِ ققنوس شکست
 دلِ نفرینی من عاقبت اندیش نبود
 هر دل ، آگاه نشد عاشق و مانوس، شکست
 برگ برگِ دل من صحنه جنگی مغولی است
 نیست در مانده این سوخته قاموس، "شکست"
 درد پروردِ امیدم ، نه تن آسوده یاس
 که مرا هم بکند عاشقِ مایوس، شکست
 کاری ای دوست بیارم سرِ نامیدی
 که بیاید شبی یک بار به پابوس، شکست
 بیخودی بود سهیل اشک که پنهان کردی
 که دلت مثلِ دلِ آینه محسوس شکست

هدیه

دوباره روز میلادت شدم تسلیم چشمانت
تو هر آن خواستی ای گل شدم تقدیم چشمانت
نگاهم می کنی تا من دوباره گم کنم خود را
اگرچه آشنایم خوب با اقلیم چشمانت
نگارا خلقتنی داری هنرمندانه و زیبا
برای دلبُری کرده خدا، ترسیم چشمانت
همه دارایی شاعر دلی در اوچ احساس است
ندارم هدیه ای جز این غزل، تقدیم چشمانت

زهور زمان

اگر غرقِ وعده و عیدم کنند
 زمین و زمان را مریدم کنند،
 نمی‌لرزم از هرچه این باده است
 مگر می‌توانند بیدم کنند؟!
 به روح و دلم خنجرِ غم زدند
 که قرآنِ سرخِ مجیدم کنند
 به نابودیِ ماه کوشیده‌اند
 بخواهند اگر ناپدیدم کنند
 به تبعیدِ هر غربتم برده‌اید
 چنین ظلمِ انسان ندیدم کنند
 فرود آمده عرش در پیشواز
 که غرقِ گلاب و نبیدم کنند
 به کنعانیانم خبر داده‌اند
 زِ بازارِ دنیا خریدم کنند!
 به چشمانِ آهو قسم خورده‌اند
 امیدِ دلِ نامیدم کنند
 "الا عصمت آهوان در نگاه"
 قرار است امشب شهیدم کنند

اینجا نفسها را شماره می‌گذارند

آینه‌ام دارد غبار آه بر دوش

امشب دلم دارد غمی جانکاه بر دوش

در این غریبستان دلم را تا نیفتند

گاهی به دندان می‌کشیدم، گاه بر دوش

یک عمر من هر ساعتی را دیدم اینجا

ثانیه را می‌برد با اکراه بر دوش

اینجا نفسها را شماره می‌گذارند

اینجا نفس دارد همیشه آه بر دوش

سرها ز ضحاک زمان بی معز مانده است

روز و شب اما همچنان خونخواه بر دوش

کو کاوه آهنگری در مطبخ ظلم

وقتی که رستم می‌شود خم ، کاه بر دوش؟

تا بل شود روزی عزیزِ مصر بُردم

روح غریبم را شبی تا چاه بر دوش

تا صبح کابوسی چه زیبا دیدم آنشب

خورشید می‌آمد ز مغرب ماه بر دوش

حالا سهیل است و هزاران سال نوری

با کوله بار بینهایت راه بر دوش

تشییع گل

آن شب مدینه آسمان را گریه انداخت
 خود را ز چشم قدسیان با گریه انداخت
 بر دوشِ آرامِ زمان می رفت خورشید
 امروز را از صبح فردا گریه انداخت
 دستِ مدینه کوفیانه سنگ می زد
 هم فاطمه (س) را هم علی(ع) را گریه انداخت
 تشییع گل ، پاییزِ مردانِ مدینه
 حتی زمین را زیر پaha گریه انداخت
 شهرِ نبی(ص) نوباوگان مصطفی(ص) را
 یا خون به دلها کرده و یا گریه انداخت
 صدها ستاره آن شب آنسان گریه کردیم
 تا ماه را هم گریه ما گریه انداخت

هذیان

شب است و در به درم بینِ خواب و بیداری
 دلم گرفته از این قصه‌های تکراری :
 قیافه من و مجنون کجا شبیه هم است
 که دست از سرم ای عشق بر نمی داری؟!
 من اختیار خودم را به دست دل دادم
 چگونه دل بسپارم به عشق اجباری؟!
 چو بید هیکلِ مجنون به گور می لرزد
 که عاشقی شده از معضلاتِ بیکاری
 شُد از زمین دل اخراج عشقِ خاطی تو
 برای عبرتِ بازیکنانِ اخطاری
 ... دوباره هر چه بگویم شبیه هذیان است
 کجاست آنکه بگویید سهیل تب داری؟!
 برای کودک احساس من که بیدار است
 بخوان دوباره همان قصه‌های تکراری

جهاد

زبانی بسته می خواهد سرِ سبزی که من دارم
 ولی با بادِ صرصر هم قرارِ بر شدن دارم
 میانِ واژه‌ها شعری قیامت می کند هر شب
 که شرحه شرحه اسرافیل در صورِ سخن دارم
 نمی انگیزد اینجا هیچکس را داد و فریادم
 رسولِ مردگان بودن به از قومی که من دارم
 به فالِ قهوه و کف بینی و طالع نیازی نیست
 که استفتای غیب از روزگاران کهن دارم :
 "دعایِ صبح و آءِ شب کلید گنج مقصود است"
 "...چو اسم اعظمم باشد چه باک از اهرمن دارم"
 همیشه وقت می میرد، گزیری و گریزی نیست
 همیشه لشکری ساعات پوشیده کفن دارم
 دوباره جبهه‌ها فهمیده می خواهند، برخیزید
 که دشمن گفته قصد بی خبر پاتک زدن دارم
 شهیدان زنده اند این من شهید زنده ای هستم
 شما هم همچنین ای دوستان، فکر وطن دارم
 و میدانهای علم و اعتقاد ما پر از مین است
 "به پیش آهسته و پیوسته" این رمزی که من دارم
 سهیل آن شب منور می شود خطِ مقدم را
 چه ایمانی به پیروزی پس از جان باختن دارم!

فریاد محراب

شما را چنان ناب می آورند
 که اشکی به محراب می آورند
 کجا از شماها غزل ساختند
 که جان و دلِ ناب می آورند؟
 چه آهسته از کوثرِ جبهه ها
 برای عطش آب می آورند!
 بیینید ای باغبانانِ دی
 گلِ سرخ نایاب می آورند
 چرا نامِ خود را نمی آورید؟
 مگر مادران تاب می آورند؟!
 شب و روز در آمدن مانده اند
 که خورشید و مهتاب می آورند
 هلا کودکان تشنگی تشنگی
 ابالفضلها (ع) آب می آورند
 بگویید حاجاتتان هر چه هست
 که از کربلا باب می آورند

فقط به یاد نگاهت

کلامِ شاعرِ عشقم در انتقادِ نگاهت
 تمامِ قافیه‌هایم در انقیادِ نگاهت
 میان مدعیان غزلسرایی چشمت
 چه ناقدانه گرفتی دلم به باد نگاهت!
 به شاعرانه ترین لحظه‌های با تو نبودن
 قسم، که بوده جدایی ز من مراد نگاهت
 عنانِ تو سوی طبعم که راکبی نپذیرد
 فتاده دستِ خیالی ترین عناد نگاهت
 مرا کسی ز ادیبان به شاعری نشناسد
 مگر به دفتر شعرم رسد مداد نگاهت
 من از هجومِ هزاران خیال مبهم در هم
 سرودهام غزلی را فقط به یاد نگاهت،
 تو با وجود هزاران ستاره‌ای که در خشد
 در آسمان، به سهیل است انتقاد نگاهت

لذت و تقاص

لبت را هر که شعر ناب را نوشیده می فهمد
 نگاهت را کسی که برگِ گل پوشیده می فهمد
 میان ابرویت آن دشتِ حاصلخیز را، شمشاد
 که پیوسته، بدون فاصله روییده می فهمد
 فرارِ روح و لرزش‌های دل را پیشِ چشم تو
 شعورِ ساقه‌ای آهویِ ترسیده می فهمد
 تقاص و لذت سیبِ فریبی را که آدم (ص) خورد
 کسی که میوه‌ای از باغِ حُسنت چیده می فهمد
 خمارِ دوری و دردی که دارد را فقط او که
 به یادِ گونه‌ات مهتاب را بوسیده می فهمد
 جنونم را بلوغِ تردِ احساساتِ برگی زرد
 که با دستانِ طفلی شاخه‌اش لرزیده می فهمد
 جسارت‌های من را دخترِ چوپانِ محظوبی
 که طوفان بی امان در دامنش پیچیده می فهمد
 حضور این همه شور و غرور و عشق را در من
 کسی که این همه زیبایی‌ات بخشیده می فهمد

مگر از ما چه می ماند...!؟

مرا در خویشتن پیدا کن ای دوست
همان جا هم مرا رسوا کن ای دوست
نگاهم کُن .... به من خیلی شبیه‌ی
بین، گر نیستی حاشا کن ای دوست
بگو من کیستم، فرقی ندارد
خودت را یا مرا معنا کن ای دوست
هلا از آسمان خیری ندیدم
همین یک قطره را دریا کن ای دوست
مگر از من چه می ماند بجز شعر
زمان مانده را زیبا کن ای دوست

یک لحظه تماشای تو تعریف دل است

در چشم تو چیست که اگر باز شود
 در من شب شعری دگر آغاز شود؟
 یک لحظه تماشای تو تعریف دل است
 بگذار دلم دوباره ابراز شود
 جز عشق تو در قیامتم جرمی نیست
 پرونده اعمالم اگر باز شود
 اینگونه نگاه کردنت یعنی شعر
 شاعر که نه هر قافیه پرداز شود
 دل خواست و گرنم من کجا عشق کجا؟
 نفرین به دلی که در دسر ساز شود
 در پرده هزار فتنه می رقصد ، آه
 شبناله من که زخمه ساز شود
 تاسی که به عشق یا هوس می افتاد
 ناز است، نباید غلط انداز شود
 یک عمر سهیل سر به زیری باید
 می خواهی اگر دلت سرافراز شود

هزار صف دعا

فرشته‌های مقرّب فرود می‌آیند
 وضو گرفته به قصدِ سجود می‌آیند
 فرشته‌های دگر کار خود رها کردند
 برای خواندن شعر و سرود می‌آیند
 سه زن که حضرت مریم (س) فرایشان خوانده است
 به شکل قابله با آب و عود می‌آیند
 به بارگاهِ خدا بر قدم نوزادی
 هزار سر به ارادت فرود می‌آیند
 به یمن مقدم او از عدم هزاران صف
 دعای گوش نشین تا وجود می‌آیند
 خدا ز روی جمالش حجاب واکرده
 برای دیدن، غیب و شهود می‌آیند
 تمام عالم و آدم در انتظار و سکوت
 و هر که در این مجلس نبود می‌آیند *

زمین به حرمت این لحظه‌ها نمی‌چرخد
 و لحظه‌های تعلل چه زود می‌آیند!
 صدای گریه طفلى به قدسیان خندید
 تمام هستی، محض درود می‌آیند *
 فرشته‌ها همه بانگ سرود سر دادند
 و اشکهای خوشی رود رود می‌آیند
 به آسمان و زمین نور عشق می‌تابد
 و جهل و ظلمت رو به رکود می‌آیند
 فرشته‌ها همه بانگ سرود سر دادند
 فرشته‌ها به پدر، (مادر پدر)^۱ دادند

---

۱ - ام ابیها (س)

اگر از ماه زیباتر نبودی....

شب است و در سکوتی بینهایت
صدایت می زنم ، خالی است جایت
دوباره شعر می گوید دل من
کجا هستی که بفرستم برایت؟!
اگر از ماه زیباتر نبودی
یقیناً داشت زیبایی نهایت
بغیر از مرگ آنهم بعد صد سال
که می خواهد کند از من جدايت؟!
به جانِ شاعران زنده سوگند
که می میرم برای چشمهايت
سهیل از عشق گفتی يادم آمد
که او هم کرده از دستت شکایت

دل شاپرگ همیشه گل محض می پسندد

چه جسارتی است در تو که چنین ز خود بریدی؟!

عجب‌با؛ نداری ات را به چه قیمتی خریدی؟!

وَ چه آهوانِ زشتی است دو چشمِ بی‌قرارت

که همیشه هرزگیهای جوانه را چریدی

نرسیده‌ای به آبی که همیشه در خیالت

پس از این دقیقه‌های لجنی به آن رسیدی

دلِ شاپرگ همیشه گلِ محض می پسندد

و تو عنکبوتِ شومی که به دورِ گل تنیدی

وَ قسم به عصمتِ غنچه دمی که می‌شکوفد

که چه پرده‌ها یکی از پس دیگری دریدی

سرِ تو سینِ هوس را به لجام باد بستی

و ز اوج تا حضیضت به چه سرعتنی دویدی!

"رسد آدمی به جایی که به جز خدا نبیند"

تو کجا رسیده‌ای یا چو رسیده‌ای چه دیدی؟!

شب و استحاله هر شب ، سحر و سپیده هر روز

شب تار هم که باشی و سحر شود ، سپیدی

ز طبیعتی که بکر است تبر همیشه دور است

چه لطافتی ندارد پس از آن ، گلی که چیدی!

صخره و گذر

یک از هزار غمت را شریک اگر بشوم
 شکستنی است، اگر کوه در گمر بشوم
 نشسته‌ای به تماشای عشوه‌های زمان
 که من به یک نظرش گیج و در به در بشوم
 چه بی مضایقه سر می‌بری به قربانگاه
 که در کشاکش تیغ و سر تو، سر بشوم
 دگر به یادِ دل و آرزو نیافتم، اگر
 از آنچه با دل خود می‌کُنی خبر بشوم
 نه مصر، ملک سلیمان اگر به من بدهند
 مباد آنکه ز یوسف عزیزتر بشوم!
 که دوری از تو به ناچیرها نمی‌ارزد
 چرا؟ چگونه عزیز کسی دگر بشوم؟!
 به دستهای تو وابسته‌ام که گم نشوم
 اگر بزرگ... حتی اگر پدر بشوم
 سهیل عارف احساس کوه کوه تو است
 فدای سلسله صخره و گذر بشوم

تفسیر من ، تفسیر تو

سردارها پاپس زدند از ترسِ قرآن

کوتاه نه ، پست آمدند از ترسِ قرآن

قرآن رجز می خواند و ایمان داشت کفار

بازندهٔ صد در صدند از ترسِ قرآن

پیشانیٰ مردانهٰ اسلام چین خورد

تا دید قومش مرتدند از ترسِ قرآن

هر چند مثل آب خوردن حفظ بودند

از درسِ قرآن هم رندند از ترسِ قرآن

آیندگان از وادی حیرت گذشتند

این قوم در خوب و بدند از ترسِ قرآن

بین زمین و آسمان در روز روشن

خورشید را منکر شدند از ترسِ قرآن

در شک و ریب خویش می‌لولند، این قوم

عمری اسیر «شاید»‌اند از ترسِ قرآن

بر نیزه‌ها در کربلا هم اینچنین رفت

بر نیزه‌ها قرآن زدند از ترسِ قرآن

تفسیر من ، تفسیر تو، «الحکم لله»

این کوفیان بر مسندند از ترسِ قرآن

شعر جام

قیامتی شود اگر کند قیام مست تو
 بگیرد از تمام عالم انتقام مست تو
 تو از عدم به مجلس وجود آمدی و شُد
 عدم خمار بودنت، وجود تام مست تو
 خمار پرسه می زدم درون کوچه های شب
 رسید و کرد روشنم به یک سلام مست تو
 ز شیخِ جام فتوی حلال بود می شده است
 اگرچه می خورد به نیتِ حرام مست تو
 تو را نمی شناسم و نشان به من نمی دهند
 بگو تو را بپرسم از دل کدام مست تو؟
 فلک چو زنگیان خراب و قتل عام می کند
 نه فکر ننگ می کند نه سعی نام مست تو
 مناره تا به نام نامی تو باده نوش کرد
 شدند مسجد و مودّن و امام مست تو
 به حیرتم چگونه کهکشان به هم نمی خورد
 چنین که بی مدار می رود مُدام مست تو؟!
 پیاله پر مکن از این خراب تر نمی شوند
 بیا بریز در من ای شعور جام مست تو
 تمام آسمان سهیل را طواف می کنند
 خجالت آفتاب را ، زهی مقام مست تو

سراب در جام

مجنون سرابِ صحراء در جام می فروشد

بهرِ معاش لیلا پیغام می فروشد

اینجا به روی هر چیز برچسبِ قیمتی هست

آن سو کسی به مردم دشnam می فروشد

نامِ تجاری اش را شاعر نهاده مردی

تا نانِ شب در آرد، الهام می فروشد

با قیمتِ نگاهی دل را حراج کردم

گفتند: در شلوغی سرسام می فروشد

دیروز دانه می ریخت گنجشکها نمیرند

تا خود نمیرد، امروز او دام می فروشد

آیا چقدر ایمان می خواهی ای خریدار

یک دوره گرد آنجا اسلام می فروشد

همدورهٔ فلانی دارد سهام شرکت

او سهمِ عصمتش را بی نام می فروشد

دیگر سهیل خاموش وقتی که عمر ما هم

دارد به قیمت مرگ ایام می فروشد

ملکوتِ غزل

ای که گمان کُنی فقط از تو عمل قبول باد
 پیشِ عیارِ لطفِ او اصل و بدل قبول باد
 رد و قبول تو مرا بادِ هواست در نظر
 نیتِ عشق کرده‌ام ، هرچه عمل قبول باد
 گوشةٌ پردهٌ حرم گیر ولی جهاد من
 زیرِ هجومِ اینهمه لات و هبل قبول باد
 پیشِ تو کارنامه‌ام گرچه سیاه نامه ایست
 مهر چنین شده است از روز ازل : قبول باد
 بین تولد من و مردن من که زندگی است
 هروله می‌رود زمان ، سعی اجل قبول باد
 دخترِ آسمان شب آنچه نهان ز دیگران
 بین من و تو می‌شود رد و بدل ، قبول باد
 از ملکوت سینه‌ام می‌رسد این ندا به گوش
 های سهیل آفرین ، از تو غزل قبول باد

رقصِ شعر

مرا در پاسخ ناز آفریدند

برای عشق، ابراز آفریدند

تو را یک لحظه در آیینه دیدند

مرا با یک جهان راز آفریدند

سلیقه تا سلیقه فرق می کرد

هزاران مرتبه باز آفریدند

نگاهت طرح بکر عشق می ریخت

ز هیچم اینهمه ناز آفریدند

مرا تا با زمین بیگانه باشم

ملائک، حین پرواز آفریدند

تمام عرش می رقصید آن شب

مرا با ساز و آواز آفریدند

پس از آن سجده کردند این بتی را

که با دستان اعجاز آفریدند

گناهم عشق بود و هست و باشد

مرا معصوم و لجباز آفریدند

غبار کهکشان را جمع کردند

سهیل خویش را باز آفریدند

خيال ساحل با تو قدم زدن ، زيباست

تو را اگرچه نديندن بربل دريا
 شنيده‌اند مرا با تو گوش ماهی‌ها
 خيال ساحل با تو قدم زدن زيباست
 که پا به پای من و تُست خواهرم، دريا
 و راهِ ما که از قلب آب می‌آيد
 هميشه دعوتمان می‌کند به يك رويا
 قرارِ بعدی‌مان هم هميشه معلوم است
 کنارِ ساعت شب بو، همان زمان، تنها
 همين خيال هميشه مرا به ساحل برد
 و گرنه غرق به يك تنگ می‌شدم حتی!
 به آب هیچ زلالی بجز تو ، لب... هرگز
 اگرچه می‌کنم پیش آبها حاشا
 مگر تو تشه بخواهی مرا و گرنه... آی
 به هم زنم سرِ يك قطره هر دو عالم را
 ببين چگونه تو را قطره قطره می‌خواهم
 مخواه ماهی را يك نفس از آب جدا
 سهيل عکس خودش را درون تو دیده است
 چه زشت‌ها که در آيینه‌ات شود زيبا

قیام در عدمستان

تو ناشناسی و باید که ناشناس بمانی

که ارتفاع دلم را تو تا خدا برسانی

اگرچه بین من و تو هزار پرده گرفتند

قسم به تو بشناسم اگر ببینمت آنی

به قله‌های بلندت نگاه هم نرسیده است

گمان نمی‌رسد آنجا که بس فراتر از آنی

تو رستخیز وجودی، قیام در عدمستان

به انتقام نبودن، برای اینکه بمانی

چگونه از تو بگویم؟! که بینهایت عشقی

چگونه از تو نگویم؟! که آبروی بیانی

تبارک ا.. خود را برای خلق تو گفتند

چه آفرینش نابی! چه آفرین کلانی!

بخواه تا که بریزم به هم وجود و عدم را

چنانکه جز تو نماند ز هست و نیست، نشانی

بین چگونه به نام تو از تو هیچ نگفتند

به لالمانی آنها بیا به روی زبانی

سهیل از تو بگوید؟ نگوید؟ آه جوابی

بگو که لايق از تو سروden است فلاذی

فصل گناه

من بی صدا نشسته ولی یار می گریست
در ختم عشقِ ما در و دیوار می گریست
خوابم نبرد دیشب از این فکر و تا سحر
آیینه در برابرِ من زار می گریست
وقتی عزیز مصر شد آن برده لطیف
از آن همه ضرر همه بازار می گریست
دیشب به راهِ دام زلیخا نرفته بود
امشب برای رفتمن بر دار می گریست
من زهرِ چشم بر نوک پیکان نهاده ، او
با چشمهای آهوی بیمار می گریست
خندید گل به کارِ من و زشت ترشدم
بیرحمی ام ببین که به من ، خار می گریست
باران گرفت فصلِ گنهکاری ات سهیل
کفراست ، ها ، خدای تو انگار می گریست
فکری برای روز پسیمانی ات بکن
تو بی صدا نشسته ولی یار می گریست

این بار شیطان نیز باید سجده آرد بر من، آری

بازآمدم تا بار دیگر با تو پیمانی بیندم
 بر موی در باد بلاهایت رها ، جانی بیندم
 باز آمدم قفل قفس بشکسته، بند پاگسته
 دیگر چگونه می کشد غیر از تو زندانی به بند؟!
 باز آمدم در جبهه حق بر علیه باطل خویش
 لیک گو، نام عزیزت را به پیشانی بیندم
 باز آمدم تا بینهایت باشم اما در توحثی
 باور مکن در بینهایت، دل به پایانی بیندم
 باید به فریاد آورم محراب را، ابروی بنما
 تا دست اسماعیلها (ع) را بهر قربانی بیندم
 آموختم از بسکه شیطان گفت و من هم گوش کردم
 باید دگر از پشت، دستش را به عصیانی بیندم
 بایست لحظه های عمر خود را قدر دانست
 هر شب هزاران ماه را باید چراغانی بیندم

هر شب به جرم اینکه باید بهتر از این بودم امروز
باید وجودم را به رگبار پشیمانی بیندم
اینبار شیطان نیز باید سجده آرد بر من ، آری
می خواهم آتشزاده‌ای را زیر بارانی بیندم
بادا الهی کور چشمانم، اگر از آسمان تیر
با اینکه آبم و عده دادی ، هم بیارانی ، بیندم
ماه سهیل از آسمانها بر زمین آمد بگوید:
باز آمدم تا بار دیگر با تو پیمانی بیندم

فرصت سبز

می رود از دو چشمِ من ، سوی تو رودخانه ها
 می کشد از درون من آتش تو زبانه ها
 آه که می کشم بین ضجه آفتاب را
 در شفق نگاه کن سوزشِ تازیانه ها
 پلک به هم مزن ، مبند آه دو چشم خویش را
 از عدم آمدیم ما سویِ شراب خانه ها
 از گل و لای پست هم باشم اگر ، بهشتی ام
 فرصت سبز می دهد خاک به روح دانه ها
 از تو اشاره ای مرا تشنئه تیغ می کند
 صبر دگر ندارد این مانده به روی شانه ها
 وه که خیال سرکشم سوی تو تاخت می کند
 رام نمی شود دگر با همه دهانه ها
 آی ستاره سهیل از طرفی اشاره کن
 راه نشان بده به این گم شده نشانه ها

نی در نوا

صبر نی از دوباره سر آمد ، دلم شکست
 نام تو در نوا اگر آمد ، دلم شکست
 نازک تر از بلور خیال پرنده ها
 در محکمی ز قله سرآمد ، دلم ، شکست
 من بودم و دلی که پر از آرزو نبود
 در چشم شور یک نظر آمد ، دلم شکست
 جمیعی در رفاقت و جمیعی به دشمنی
 هر کس ز هر کدام در آمد ، دلم شکست
 من آینه نبوده ام آری ولی چرا
 از دستِ هر کسی که بر آمد دلم شکست؟!
 از کارزار عشقِ تو ای داغِ دلربا
 تازه به تازه هر خبر آمد ، دلم شکست
 عزم کجا نمودی و رفتی ، که بعد تو
 هر گاه نامی از سفر آمد ، دلم شکست؟!
 سنگی که من حرام نمودم به دشمنان
 از آستینِ دوست در آمد ، دلم شکست
 آن شب سهیل منتظر اتفاق بود
 یادش بخیر ، تا سحر آمد ، دلم شکست

نه خانِ هفتم، نه سیمِ آخر

تو را وقتی که می بینم دلم چون بید می لرزد
 همین یک لحظه لرزیدن به عمرِ نوح می ارزد
 سلامت را چنان مشتاق پاسخ گفتمن، انگار
 که مرغِ روح سرگردانِ من روی لب پَر زد
 اگر از رویروی آینه بی هیچ منظوری
 خرامان بگذری، دست و دل آینه می لرزد
 برای خاطرِ تو ماه را انکار خواهم کرد
 تعجب هم نکن خورشید از مغرب اگر سر زد
 من این در را به روی هیچکس غیر از تو نگشایم
 برای امتحان دیروز عزراپل هم در زد
 به روی نام من افتاد وقتی عشق با دستش
 میان آنهمه مرد و زن مشتاقِ تو، بر زد
 سهیل اتمام حجت کرد امشب باز هم با تو
 دلش یکبار دیگر چون همیشه حرف آخر زد
 نه سیمِ آخری دارد، نه خانِ هفتمی؛ عاشق
 اگر در خاک هم باشد عزیزم عشق می ورزد

فردا به هر شکلی شود ، فردای من نیست

آغوشتان گرم است اما جایِ من نیست
 خوب است دنیاتان ولی دنیایِ من نیست
 من لحظه‌هایم طولِ عمرِ نوح دارند
 شباهی قطبی لختی از یلدای من نیست
 من در زمان و در مکان جایی ندارم
 فردا به هر شکلی شود، فردای من نیست
 من با شما فرقی ندارم آری آری
 امّا... همین امّایتان امّای من نیست!!
 من آدمم ، مثل شما اما گناهم
 مثل شما لجبازی حوای من نیست
 بر دوشِ بی تاب زمین کوه آنقدر هست
 باشد، ولی سنگین‌تر از غمهای من نیست
 من مرغ روح‌م پیشترها پر کشیده است
 عیسا(ع) دمی را قدرت احیای من نیست

من ..من.. هزاران من ولی باور کن ای دوست
 این حرفها حرفِ دل تنهای من نیست
 دیگر به غیر از گم شدن در ذهنِ صحرا
 هیچ آرزویی در دلِ شیدای من نیست
 آه ای تمام آنچه از من می‌گریزی
 برگرد، آری خانه تو جای من نیست
 من می‌روم، ها ، تو بمان، باید بمانی
 در من ، منی که هیچکس همتای من نیست
 حالا که پرسیدی بدان اسمم سهیل است
 وقتی نه اینجا، هیچ جایی جای من نیست
 من می‌روم دیگر بترس از نور وقتی
 در برفهای خاطرت جا پای من نیست

باید بروم

می خواهم از این دایره بیرون بروم
 ای عشق بگو کجا روم، چون بروم؟!
 من خسته یکنواخت بودن هستم
 بایست ز هست و نیست بیرون بروم
 موسیقی فطرتم شراب آلوده است
 اُفت است برای من که موزون بروم
 من مثل شهاب بی مدارم ، باید
 در حلقه اهل عقل مجذون بروم
 لبریزم از انتقام نخلستانی
 هرجا بروم به نیتِ خون بروم
 گمنام و شهید و بی جسد خواهم شد
 یکبار اگر بر لبِ کارون بروم
 بایست از آسمان شب مثل سهیل
 تا ماه مرا نکرده بیرون بروم

دوباره عاشقانه

نمی‌دانی چه حالی می‌شوم با حرفِ این و آن
 تمامی هم ندارد آه اما حرف این و آن
 صفاتِ بین ما را تا نگردد کین مراقب باش
 که می‌خواهم به هم ریزد دو دنیا حرف این و آن
 به تو با حرف آن و این نبستم دل عزیز من
 که حالا هم فراموشت کنم با حرف این و آن
 نه خوبی بد شود نه بد به خوبی می‌شود تبدیل
 هر آنچه خوب بنماید بدی را حرف این و آن
 بد و خوب مرا تو خوب می‌دانی، چه می‌جویی
 مرا در فتنه‌ای که کرده بريا حرف این و آن؟!
 من از تغییرِ سمتِ گاه گاه باد دانستم
 که می‌خواهد کمی صبر و مدارا حرف این و آن!
 بمیرم تا نباشم لحظه‌ای آنسان که می‌گویند
 زمین تا آسمان دوراست، من تا حرف این و آن
 تمام حرف من عشق است، گفتم، حال خود دانی
 پذیرای کدامی؟ حرف من یا حرف این و آن؟!
 سهیلِ آسمان عشق تو شاید نباید بود
 ولی حالا که هستم، نیست بادا حرف این و آن
 دوباره عاشقانه ، باز هم اقبال شعر من
 عجب، خیریتی هم داشت گویا حرف این و آن!!

فراخوانی

هنوز پا ننهاده به سرزمین وجود
 خیالِ تو به دلم حکمِ عشق می‌فرمود
 نگاه کردی و عشق از درون من جوشید
 اشاره کردی و از هیچ آدمد به وجود
 مرا به آینه بازارِ خود فرا خواندی
 هزار یوسفِ گمگشته تو جلوه نمود
 توبی که جرعه بدمستیِ مرا دادی
 چه بود از آنهمه پیمان گرفتن مقصد؟!
 از این خراب‌تر آیا پسند حضرت تست؟
 چنان بریز به پیمانه تا شوم نابود
 به باد داده مرا احتیاج و می‌دانی
 زِ هم گسته مرا اشتیاق، تار از پود
 چنان بمیرم اگر جان طلب کنی ای دوست
 که روی نیزه بخواند سرَم ز شوق سرود
 سهیل آمدی آخر ولی چه سود؟ او رفت
 هزار سالِ دگر بر غربییات افروزد
 هزار بار دگر هم اگر که زاده شوم
 به شوقِ دیدن روی گلِ تو خواهد بود

رنگین کمان

سرپایی دنیا زبان می شود

غزل پیش پایت روان می شود

دل نازکم را همین قدر بس

که با عشق تو امتحان می شود

سرپا طراوت، سرپا صفا

به پیری بخندی، جوان می شود

به مویت قسم می خورم، هر نخش

دخلیل دوصد خسته جان می شود

صف کامجویان تو هر زمان

روان می شوی، کاروان می شود

تو هر جا که باشی و هر لحظه‌ای

بهشت زمین و زمان می شود

بزن تیر ابرو به قلب سهیل

همین گونه رنگین کمان می شود

به نصف جهان اصفهان فکر کن

که با تو تمام جهان می شود

تا سلامت را جوابی روی لبها آورم...

می‌روم اما دلم اینجاست، پیش‌چشم تو
 وه چه غوغایی بین برپاست پیش‌چشم تو!
 لحظه‌ای مهلت بده تا با وداعت خو کنم
 با دل‌بی طاقتمن دعواست پیش‌چشم تو
 می‌روم یا می‌روم؟ این حال نامعلوم چیست؟!
 قوه ادراکِ من شیداست پیش‌چشم تو
 رو مگردان تا نگردد روزِ روشن شامِ تار
 گرچه روز و شب مرا زیباست پیش‌چشم تو
 در وجودم آتشی افتاد و می‌سوزاند، آه
 از نهادِ ذره‌ها برخاست پیش‌چشم تو
 اشک می‌آید، بخواهم یا نخواهم رود رود
 خویشن‌داری چه بی‌معناست پیش‌چشم تو
 تا سلامت را جوابی روی لبها آورم
 جانِ عالم بر لب لبهاست پیش‌چشم تو
 مثلِ چشمِ سنگهای عمقِ احساساتِ من
 بسکه پاک و روشنم پیداست پیش‌چشم تو
 جای از خود گفتن اینجا نیست می‌داند سهیل
 جز تو هر حرفی دگر بیجاست پیش‌چشم تو

بلند داد بزن روی کوه عشقت را

بهایِ عشق عزیزم بهایِ سنگینی است

زمانه هم؛ چه بگویم، همین که می‌بینی است

بیا بگوییم؛ این حرفها برای دلی

که از غرور نیفتاده، بار سنگینی است

برای خسته شدن زود نیست باور کن

وصالِ روی توام آرزوی دیرینی است

چرا به عشق نخندند و معتقد باشند؟

که دور دورِ خرافات و فال و کف‌بینی است

اگرچه چهره زیباتر از تو بسیار است

ولی چنان تو خداداده نیست، تزیینی است

به تو که کاملی از هر جهت، منِ ناقص

نگاه اگر بکنم با کمالِ خودبینی است!

اگر عیار همین قصه‌هایِ معروف است

که هر اشاره‌ما داستان شیرینی است

بلند داد بزن روی کوه عشقت را

سکوت طبق موازین عشق، بی‌دینی است

شنیدنی است غزل از سهیل این شیها

که هر طرف برود در شعاع پروینی است

غمِ زلال

زبانِ حالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 دلِ بلالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 چرا همیشه مرا در کمال می‌خواهند؟
 چرا زوالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد؟
 مسیح(ع) گاهی و ابليسِ گاه دیگرم ، آه
 که احتمالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 همیشه تشنئه پرواز بوده‌ام اما
 بلوغِ بالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 چرا به جرمِ پدر کرده‌اند تبعیدم
 مگر سؤالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد؟!
 فریب دادن ما کار سیب و گندم نیست
 هبوطِ آلِ مرا هیچکس نمی‌فهمد

هزار خضر به دنبال چشمه‌ای در من
 غمِ زلالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 به راستی زدم این طعنه را به سروستان
 که اعتدالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 نمی‌رسد که نچینند رهگذرها یشن
 نگاهِ کالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 سکوت و مصلحتِ اندیشه‌ایِ مباد ای دوست
 زبان لالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد
 سهیل هرچه بگوید تو خوب می‌فهمی
 که جز تو حالِ مرا هیچکس نمی‌فهمد

چرخ و فلك

همیشه فاصله‌ای بین ما دو تا بوده است
 همیشه عشق چنین بوده است تا بوده است
 نه اینکه هیچ نتالم ز دستِ بیگانه
 ولی همیشه ردِ پایِ آشنا بوده است
 نه ترس از اینکه بگویند : عاشقی دارم
 نه ترس از اینکه نگویند : پارسا بوده است
 هنوز عاشقم و داد می‌زنم دل را
 که آنچه مانده و می‌ماند این صدا بوده است
 تمام مشکلِ ما این حقیقت است ای دوست
 کسی همیشه سخنگو به جای ما بوده است
 هر آنچه می‌کشم از دستِ شوم قاصدک است
 که بادبادکِ بازی بادها بوده است
 تو و خدا و من و خلوتی به دور از غیر
 همین دعای شب و روزم از خدا بوده است
 اگرچه دیر ولی خوب شد که فهمیدم
 به چشم هرچه وفا دیده‌ام خطأ بوده است
 سهیل هر چه بگردد تو را نمی‌یابد
 همیشه چرخ و فلك از زمین جدا بوده است

محشرِ غیب

ای بعدِ تو اُف بر همه دنیا ، علی اصغر(ع)

بیتاب ترین شهیدِ بابا علی اصغر(ع)

این بود جوابِ طلبِ آب که دادند

این است جوابِ گَرَمِ ما علی اصغر(ع)

عالَم به فدایِ لبِ چون برگِ گلِ تو

شِرمندَه لبهای تو دریا ، علی اصغر(ع)

آدم به هوایِ لبِ تو روح پذیرفت

ای ذرهای از مهر تو حوا ، علی اصغر(ع)

حیف است سرِ سوزنی از خونِ تو برخاک

خونخواهِ تو شد عالمِ بالا علی اصغر(ع)

غوغاست به خونخواهیِ تو در حرمِ غیب

محشر شده انگار که برپا علی اصغر(ع)

بی تو بروم خیمه چه بایست بگویم

هستند همه منتظرم با علی اصغر(ع)

من و عده‌ی رفع عطشت داده‌ام، ای داد

ای وای به من وای به من ، وا علی اصغر(ع)

شش ماهه من ، رو به بر دوست که انگار

سخت است فراق تو خدا را علی اصغر(ع)

قافله نور

چقدر خسته ولی با غرور می‌آید
 چقدر تشهه ولی غرق نور می‌آید
 صدای سینه زنگوله‌هاست در صحرا
 که در عزای رسیدن ز دور می‌آید
 مسیرِ حرکت این قافله تماشایی است
 که پادشاه به قصدِ عبور می‌آید
 گرفته رو به تو هر ذره‌ای به کف جامی
 که آفتاب شراباً طهور می‌آید
 زمین زبان خدا گشته و گشود آنرا
 دوباره حضرت موسی(ص) به طور می‌آید
 حریمِ عشق دو دستِ نجیب می‌خواهد
 به پاسداری دل یک غیور می‌آید
 عدم کشیده صفِ رخصت جهاد از او
 به یک اشاره به دشتِ حضور می‌آید
 وجود زنده مگر نیست یا که نشنیده؟!
 صدای (زنده شوید آی) صور می‌آید
 چگونه تلخ بیارد سهیل بر آن لب
 که شیر و شربت و شعر و شعور می‌آید
 همیشه فرستتان نیست، نوبتِ ما هم
 اگرچه دیر ولی با ظهور(ع) می‌آید

دلیل راه

چقدر فاصله داری از این دو پایِ دویده؟!

نمی‌رسد به تو هرگز سر و صدایِ دویده

به عیبِ خستگی ام سرزنش مکن که خدا داد

تو را دو پایِ دونده، مرا دو پایِ دویده

همیشه زودتر از تو دوید و بر سرم آمد

تو بر زمینی و او زآسمان، بلای دویده

به سوگواریِ سهرابِ خود نشسته‌ام و نیست

دگر امیدِ رسیدن به آن دوای دویده

نفس که وحشتِ بیرون درون من کشش چیست؟

زِ اندرونی ترس آورم هوای دویده

عجب که با همه‌ی سعیِ باگبانِ دلِ من

به میوه‌ای نرسیدند ریشه‌های دویده!!

نه چهره‌ای که ببینم، نه سایه‌ای که نشینم

کجایِ این برهوت است، دلربایِ دویده؟!

کدام جذبه مرا تا کنار تو بکشاند؟!

دلیلِ راه بیاور یکی، برایِ دویده

سهیل قبله ندارد همیشگی و به یک سو

کجاست مسجد و محرابت ای خدای دویده؟!

هوای حیرانی

ز شوق تا نرسانم به روی لب جانی
 به اشهدی نکنم دعوی مسلمانی
 کدام قبله نمازم که رو به تو باشد؟
 چنین که در دل هر ذره‌ای نمایانی
 چه جای دست که سر از ترنج نشناسم
 که هر طرف نگرم یوسفی است کنعانی
 بدون غسل و نمازم کنید زنده به گور
 اگر نفس نکشم در هوای حیرانی
 دلیلِ راندنِ من از بهشت آیا چیست؟
 برای اینکه ز دوزخ مرا بترسانی؟!
 تو بودی و ملکوتی کسالت آور بود
 که ذکرِ خیرِ تو در آن نداشت پایانی
 که عشق آمد و غوغغا فکند در مجلس
 طلب نمود از آن جمع مرد میدانی

سه بار عربده سر داد و گفتمش هر بار
 منم حریف تو ای عشق خوب می دانی،
 که نیست در همه آنچه خلق گردیده
 کسی برای تو جز من دلیل امکانی
 تمام هستی از آن پاسخم به خود لرزید
 زدند دست تحریر به دست و پیشانی
 تو با صدای بلند آفرین به من گفتی
 نگاه کردی و در من گرفت بارانی
 حقیقت آنکه تو می خواستی به این صورت
 به عرش معنی آن عشق را بفهمانی
 فلک قرار و مداری دگر نخواهد داشت
 سهیل را تو اگر دور خود نگردانی

زندگی هرچند زیبا

به روی زندگی دیگر چرا آغوش بگشایم؟
 نمی خواهم به روی دردها آغوش بگشایم
 چنان بیزارم از دنیا که همچون مادری ای مرگ
 که پیدا کرده طفلش را ، تو را آغوش بگشایم
 مرا غارت نموده است او بنام بخشش و ایثار
 نمی خواهم دگر بر این گدا آغوش بگشایم
 به روی زندگی هرچند زیبا باشد و شیرین
 نمی خواهم به زور و التجا آغوش بگشایم
 مرا جلبِ رضای مردمان قدر پیشیزی نیست
 که همچون پرده‌های سینما آغوش بگشایم!
 فرا خوانید هرچه تیر و شمشیر است و سرنیزه
 مبادا کوفه‌سان برکربلا آغوش بگشایم
 سهیل اینجا افول یک ستاره سخت لازم شد
 مرا قابل بدان ای مرگ تا آغوش بگشایم

مستی ام با هیچ ظرفی حد نخواهد خورد

بر نمی‌آید دگر از سینه‌ام بوی نفس هم
 عودِ جانم را نزد آتش پس از تو هیچکس هم
 مانده‌ام کی عزم رفتن می‌کند؛ غیر از جوانی
 کاروایِ عمر من انگار گم کرده جرس هم!
 تا (بلی) گفتم چنان از آسمان نازل نمودی
 از زمین و از یسار و از یمین، از پیش و پس هم،
 تا پشیمانم کنی شاید از آن حاضر جوابی
 من ولی هرگز نخواهم خواست از تو دادرس هم
 مستی ام با هیچ ظرفی حد نخواهد خورد، اما
 آنچنان پیمانه پر کن تا کشم گاهی نفس هم
 آنکه طوفان را امان داده است در ملک سلیمان
 خوب می‌داند که دارد بندۀ‌ای همچون مگس هم
 آسمان در حسرت پرواز من مانده است، هر چند
 من پرنده بودنم را می‌چشانم بر قفس هم
 بینهایت سال نوری دور از دست تو ای دوست
 هستم از بس جذبه داری، همزمان در دسترس هم
 می‌خورد ناگه سهیل از دست غیب مرگ بر تو
 گر نباشی چون شهاب روزها در تیررس هم

عشق منهای هوس

ای که معشوقِ منی آیا تو ، معنی عشق و هوس می‌فهمی؟
 یا رها بودن و پرواز، شدی چون گرفتار قفس می‌فهمی؟
 ماه جز یک شب اگر کامل شد طبقِ قانونِ طبیعت زشت است
 دوست دارم همه زیبایی تو ، وقف من باشد و بس، می‌فهمی؟
 گاهگاهی گله‌ای کردم اگر ، که چنین باش و نباش آنگونه
 با غبان مصلحت گُل دیده است بکند گاه هرس، می‌فهمی؟
 مرگ آنی است خبر هم نکند، یادگاری بدھیم و برویم
 دست ما نیست که برگردانیم ، برنگردد چون نفس، می‌فهمی؟
 عاشقم، ساده بگویم ای دوست ، عشقِ انسان به یک انسانِ دگر
 عشق از نوع زمینی، اما، عشق منهای هوس، می‌فهمی؟
 باز در فال خودت می‌خواهی ، من گرفتار و دچارت باشم
 معنی عاشق و معشوق شدن ، چیزی از عاطفه پس می‌فهمی؟!
 این سهیل است غزل می‌گوید ، و تو سیمرغ منی نه حافظ
 من به تو عرصهٔ جولان دادم ، مديونی به مگس ، می‌فهمی؟

دست آب

یک قطّره آب کافی است تا تر کند لبم را

در قحط سالِ بیک، لشکر کند لبم را

آنگاه بگذرانم آنقدر از لبِ تیغ

تا خون شود لبالب ، تا تر کند لبم را

اما ندارم از آب حکمِ جهاد ، افسوس

بستند تا نوایِ نی سرکند ، لبم را

در عمقِ قلب این قوم روز قیامتی هست

شاید خدا در آنجا خنجر کند لبم را !

حتی خیال کافی است تا دستِ آب عاشق

در آرزوی اصغر (ع) پرپر کند لبم را

با اینکه دید حتی لب تر نکردم از آب

کو تا اراده روزی باور کند لبم را

یک از هزار هم نیست در مدح و وصف ، گرچه

هر شاعری هزاران دفتر کند لبم را

در وصفِ هر کمالی سرمشق و مظہری هست

در تشنگی خدا خواست مظہر کند لبم را

باید سهیل می بود در آسمان آن روز

باید شهاب می شد تا تر کند لبم را

غزلِ خدا حافظی

ما دَگر به دردِ هم نمی‌خوریم
 در نبودِ هم چو غم نمی‌خوریم
 فیل را بیفکند زبانِ نرم
 زخم‌های طعنه کم نمی‌خوریم
 هر کدامِ ما به راهِ خویش رفت
 تا ابد دَگر به هم نمی‌خوریم
 کارِ ما به هر جهت نشد، ولی
 بچه نیستیم و سم نمی‌خوریم!
 وقفِ عاشقانه‌هاست این قلم
 ما به دردِ این قلم نمی‌خوریم
 ما دو راهِ کاملاً مخالفیم
 ما به سویِ هم قدم نمی‌خوریم
 شاید این تمامِ حرفِ من به تو است
 ما به یک خدا قسم نمی‌خوریم
 از کتابِ عاشقان، فقط، سهیل
 ما ستاره‌ها قلم نمی‌خوریم
 تو چنان و من چنین، حقیقت است
 ما دَگر به دردِ هم نمی‌خوریم

آینه، نفس سرکش سنگ است
 بشکن؛ به فتوایی دگر، آینه نشکستن خطاست
 آینه صادق هرچه باشد، باز با رنگ و ریاست
 هشدار؛ تا غافل شوی، آینه رنگت می‌کند
 آدم عروسک می‌شود؛ اکسیر در آینه‌هاست!
 صورت که فانی می‌شود آرایشش بیفایده است
 پالایشِ سیرت نما، کَاینه روی خداست
 مقدار تحریکِ هوس، معیار زیبایی شده
 باید مگر از آسمان، سنگ آید؟ این هم یک بلاست
 نقاشهای ما مگر هستند جز حور و پری؟!
 هریک، دگر را می‌کشد، در چشمِ آدمها خطاست
 آرایشِ زن تا بُود در خانه بهرِ شوهر است
 بیرون برای دیگران، فرقی ندارد هر کجاست
 از آنچه آینه نشانت می‌دهد زیباتری
 دنیایی از زیبایی و ذوق و هنر در این نماست
 آینه نفسِ سرکشِ سنگ است، چون از جنسِ اوست
 آینه را بهتر شناسد سنگ، پس کارش رواست
 پیش از وجودِ آینه، زیباتری امکان نداشت
 دنیایِ بی‌آینه‌ها، دنیای موعد شماست
 ای کاش نسل آینه هنگام برخورد سهیل
 یکباره می‌شد منقرض، این آرزوی چهره‌هاست!

بسیج عرش

ای همهٔ خلائق از روز ازل فدای تو
 تا ابد آفرینشِ کون و مکان برای تو
 مشکل و غیر ممکنی نیست دگر برای من
 عرش بسیج می‌شود گر بزنم صدای تو
 ای نباء عظیم در ، نامِ تو برملا شده
 کوکبِ اسمِ اعظم از عالم کبریای تو
 روز قیامت از بهشت آنچه نصیب ما شود
 نیست به قدرِ ارزنى در نظر گدای تو
 هرچه فرشته خلق شد تا شب و روز بر خدا
 سجده کنند، ساعتی هم نگرفت جای تو
 گر دو جهان به هم خورد هیچ تکان نمی‌خورد
 عرشِ خدا که می‌شود حمل به اتکای تو
 بنده اگر که بوبی از معرفت خدا برد
 پیشِ بهشت می‌کند فخر به خاک پای تو

روح کجا در آدمی میل هبوط می نمود
در نظرش نبود اگر چهره دلبای تو؟!
در صفتی حذر عدم هر که تلاش می کند
تا به وجود آید و جان بکند فدای تو
ذره کجا فهم کند عالم بی کرانه را؟
هر چه رود نمی رسد فکر به انتهای تو
قهر خدا که بی امان بعد گناه واجب است
مهلت و مهر گشته از سابقه دعای تو
هر چه مبالغه کنم وصف نمی شوی علی(ع)
آه که بی مبالغه، وصف تو با خدای تو
در عجیم خدای را با تو شناخت "شهریار"
وهم چگونه می تواند برود فرای تو؟!
هر چه سهیل می رود ره به خدا نمی برد
آه که نیست یا علی(ع) غیر تو ماورای تو

دستمال سرخ

بر لب اگرچه پیش شما خنده می‌کنم
 در دل ولی به ریش شما خنده می‌کنم
 در دل چنان به نوش رسیدم به لطفِ غم
 کاکنوں دگر به نیش شما خنده می‌کنم
 این فاجعه است ، اینکه شماها به دین من
 من هم به دین و کیش شما خنده می‌کنم
 اما چه چاره ، چونکه حقیقت فقط یکی است
 من بر مجاز بیش شما خنده می‌کنم
 آری شما به لیلی و مجنون ، به قوم من
 من هم به قوم و خویش شما خنده می‌کنم
 راه فرار هست ولی ایستاده‌ام
 شاهانه هم به کیش شما خنده می‌کنم
 چون دستمال سرخ که خنده به گاو و حش
 در چشمها میش شما خنده می‌کنم
 بی‌حاصل است سعی شما روی فکرِ من
 چون سنگها به خیش شما خنده می‌کنم
 حال سهیل حال غریبی است دوستان
 با حال گریه پیش شما خنده می‌کنم

قفس بهترین جاست

دلیلی برای دویدن ندارم
 که جایی برای رسیدن ندارم
 نسازید در کارگاه دلم شعر
 که روحی برای دمیدن ندارم
 ملائک؛ به الهام من همتی ، آه
 که حالِ غزل آفریدن ندارم
 جهنم همین جاست ، من بعدِ مردن
 عذابی برای کشیدن ندارم
 نباشم چرا دور از مردم اینسان
 که راهی بغیر از ندیدن ندارم
 کجا سر سپارم به دار انالحق
 دگر تابِ ناحق شنیدن ندارم
 به بازار با قصد آیینه رفتم
 و تصمیمِ یوسف خریدن ندارم

اگر روح تو در من آرام گیرد
به سوی تو میلِ دویدن ندارم
تو هستی که خود را به خود می‌رسانی
و من اختیاری اکیداً ندارم
هوا گرم و عریانی ام چاره، اما
لباسی برای دریدن ندارم!
سهیل آسمانت دری باز کرده
ولی من دگر شوق دیدن ندارم
قفس بهترین جاست، جای منی که....
که بالی برای پریدن ندارم

که گفته دل شکستن از گناهان کبیره نیست؟!

گدازان می‌شود آتشفسانی گاه در آهی

به کاهستان هستی می‌زند گاهی شرر، آهی

تمام عالم از این سینه پُر درد می‌ترسند

که گاهی رو به عالم می‌کند سینه سپر، آهی

دلی را گر شکستی غیرِ گورت جانپناهی نیست

که از هفت آسمان هم می‌کند گاهی گذر آهی

که گفته دل شکستن از گناهان کبیره نیست؟

که دوزخهایِ جاوید است برپا گاه در آهی

تمام عرش می‌لرزد، قضا را می‌دهد تغییر

برآید از دل بی طاقتی گر در سحر آهی

عجب دارم که گاهی با تمام این جهانگیری

ندارد در دلی نازکتر از گل هم اثر، آهی

به دنبالِ چه می‌گردی در این بیغوله ماتم؟!

نمی‌بینی به جز اشکی، نمی‌یابی مگر آهی

سهیل از آسمان فریاد جانسوزی برآورده است

گمامن دامن او را گرفته بی خبر، آهی

بین آب و گل خود فاصله می‌اندازم

دست را از کمر حوصله می‌اندازم
 پرده از روی تو با هلهله می‌اندازم
 در قدمهای تماشا به هر اندازه دلیر
 تا به پاییت فکنم، زلزله می‌اندازم
 خبری از ملکوت تو شی می‌گیرم
 در زمین با خبری ولوله می‌اندازم
 کوه را در کف حلاج نهم تا بزنند
 طفل را از شکم حامله می‌اندازم
 آنقدر دانه جان روی زمین می‌ریزم
 تا به ترحیم تو را در تله می‌اندازم
 ای کسی که همه عمر پی‌آش می‌گردم
 من به دنبال تو صد قافله می‌اندازم
 تا به تو زودتر از لحظه موعد رسنم
 بین این ثانیه‌ها فاصله می‌اندازم

آنچنان از تو بگویم که دل سنگ برد
 کعبه را رو به تو در هروله می‌اندازم
 مرغ یا تخم ، چه بوده است از آغاز آیا؟!
 عقل را در پی این مسأله می‌اندازم
 دلم از هیبتِ عشق تو به فریاد آمد
 سر و جانی است در این مرحله می‌اندازم
 روح می‌ماند و تو، هیچ اثری از من نیست
 بین آب و گل خود فاصله می‌اندازم
 با سهیل است که بردارد و نورم بدهد
 هرچه در جام سحر نافله می‌اندازم

درد

زیان زیانِ خدا در من است، می‌فهمید؟
 اگر روان و اگر الکن است، می‌فهمید؟
 خدا خودش به من الهام می‌کند هر چیز
 که روح واحد او در من است، می‌فهمید؟
 نصیحتم ممکنید آی عاقلان طریق
 که آب کوبی در هاون است، می‌فهمید؟
 مرا به وقت سخن جرأتی است رو دَر رو
 اگر به دوست و یا دشمن است، می‌فهمید؟
 دل مرا به زمین می‌زنید، غافل از آن
 که شیشه دل من نشکن است، می‌فهمید؟
 کسی بغیر همین صورتی که می‌بینید
 در اندرونی پیراهن است ، می‌فهمید؟
 همیشه دردِ دلم فکر تازه می‌زاید
 که دردِ روح چنان زادن است، می‌فهمید؟
 مرا به دردِ خودم بگذارید و بگذارید
 که راهِ چاره من مُردن است، می‌فهمید؟!
 سهیل تا که خدا هست تو چه می‌گویی؟!
 تمام مسائله ام بودن است، می‌فهمید؟

شبِ احیا

تا چشمِ خورشیدی خود می‌بری ای دوست
 هر ذره من را که به رقص آوری ای دوست
 از شوق تماشای تو آنجا نفسم نیست
 از بس که دل انگیزی و جان پروری ای دوست
 این نیست که آغاز و سرانجام پذیرم
 اینگونه که هم اول و هم آخری ای دوست
 آدم به هوای لب تو روح پذیرفت
 آنقدر لطیفی که نه در باوری ای دوست
 در وصفِ تو هر قدر دلم اوج بگیرد
 هرجا بر سد فکر، تو بالاتری ای دوست
 تا یک در دیگر نکنم باز به رویت
 بسته نگذارم به دو عالم دری ای دوست
 با هر نفسِ روح تو در کالبد آید
 هر لحظه به جانِ دگرم می‌بری ای دوست
 اذنم بدہ، هر ذره اگر رستم زالی است
 بر شانه نماند به دو عالم سری ای دوست
 سودایِ عزیزِ تو شدن کرد به بندم
 یک بنده چو یوسف نه، چو من می‌خری ای دوست؟
 امشب شبِ احیای سهیل است که او را
 تا چشمِ خورشیدی خود می‌بری ای دوست

وصال

روزی که شعرهای مرا باد می‌برد
 هر آنچه را که عشق به من داد می‌برد
 تا عاشقانه جان بسپارم؛ و گرنه مرگ
 عمرِ مرا چو خرمن بر باد می‌برد
 وقتی که سنگ حرف دلم را به خود نوشت
 آن آبروی مانده فرهاد می‌برد
 قابیل تسليت بفرستد به گورِ من
 وقتی مرا برادرم از یاد می‌برد
 اما فرا رسیدن آن روز حتمی است
 دستی مرا به گوشۀ بیداد می‌برد
 مولای من به یُمنِ وصال دوباره‌اش
 من را به حبسِ بنده آزاد می‌برد
 روح مرا به روح خودش هدیه می‌کند
 این طفل را به مکتبِ استاد می‌برد
 بنیانگذار عالم دیگر شود اگر
 من را به ناز تازه ز بنیاد می‌برد
 آنجا ادب سکوت کند حکم، بنده را
 کاری به پیش اگرچه ز فریاد می‌برد
 شاید سهیل گریه کند با تو آسمان
 روزی که شعرهای مرا باد می‌برد

زبانِ عشق

تو را وقتی ملائک ، سرشنند ، آه ، شاید
شنیدی حرفهایی از آنها که نباید
به تو شاید خداوند ، نشان داده خودش را
که از بس بوده زیبا ، زبانت بند آمد
چه رازی با تو گفتند که در کتمان آن راز
زبانت را گرفتند مبادا فاش گردد؟
و شاید هم ملائک حسادت کرده باشند
ز بس شیرین زبانی نمودی ، بیش از حد
و شاید هم خدا خواست ، همانگونه که می خواست
کسی زیبا ، کسی زشت ، کسی خوب و کسی بد
زبانِ تو زبانِ ملائک در زمین است
کسی غیر از خداوند نباید هم بفهمد
تو هستی هدیه او به رسم عشق بر ما
زبانِ عشق این است بیان کردن ندارد
سهیل از آسمان گفت هر آنچه یک فرشته
به او گفت و به سوی خدای خویش پر زد^۱

---

۱ - برای آنها که قدرت تکلم ندارند.

ماه و برگه

نفس نفس ز دلم بوی داغ می‌آید
 بر این شکسته داغ رویِ داغ می‌آید *
 دلی که برکه مهتاب بازی ماه است
 به روی آن همه شب قویِ داغ می‌آید
 حجاب رفت و زمانی به چشمِ جان دیدم
 چگونه لشکرِ دل سویِ داغ می‌آید
 ز هر کجا که در آن خیمه زد زمانی عشق
 جبین و سینه و بازویِ داغ می‌آید
 حریف می‌طلبد عشق ، مردِ میدانی
 کجاست چوب وفا؟ گویِ داغ می‌آید
 همیشه چهره عاشق ز دور معلوم است
 و روشن است که از کویِ داغ می‌آید
 کجاست انجمنِ لاله‌ها؟ ، من آن مرغم
 که از چمن شُده ، پهلویِ داغ می‌آیم
 دل سهیل نسوزد مگر به وقتِ وداع
 چه شد که از همه سو بویِ داغ می‌آید

حتی اگر دو عالم ، هم غیر از این بخواهند
 تا جام و باده باقی است من عاشقِ تو هستم
 تا تیغ دستِ ساقی است من عاشق تو هستم
 تا سر سپردن و جان دادن به یک اشاره
 با شور و اشتیاقی است من عاشق تو هستم
 تا هرچه منطق شمع پروانه سوز باشد
 تا دور احتراقی است من عاشق تو هستم
 بین دو ذره حتی در این طلاق آباد
 تا جذبه تلاقی است من عاشق تو هستم
 یک گوشه ، یک قلم یک کاغذ ، کمی خیالت
 تا اینچنین اتفاقی است من عاشق تو هستم
 در شهرِ عشق تا از دل گفتن و سروden
 با لهجه عراقی است من عاشق تو هستم
 حتی اگر دو عالم هم غیر از این بخواهند
 تا نامِ عشق باقی است من عاشق تو هستم
 این آفتاب در پی دارد غروب هرشب
 و آن ماه را محاقدی است ، من عاشق تو هستم
 من در پی تو هستم ، حرف سهیل این است
 وصل از پی فراقی است ، من عاشق تو هستم
 حرف دلم همیشه بی پرده نیست؛ اینسان
 ابراز اتفاقی است : من عاشق تو هستم

سرحدِ عشق

به حالِ خویش می‌خندم که می‌گریم به حالِ خود
 چنان شمعی کمر بستم بدینسان بر زوال خود
 نصیبِ شاخِ هر بی ریشه‌ای شد میوه‌ای اما
 من آن سروم که می‌خشکدِ به پای بخت کالِ خود
 نخوردم حسرت هیچ آرزویی را تمامِ عمر
 که هرچه خواستم را، داشتم در بیتِ فالِ خود
 من از دوزخ نمی‌ترسم، بهشتی هم نمی‌خواهم
 که می‌باید دهم در آرزوی آن ملالِ خود
 سرشنی از گلِ جامی و فرمودی که می‌باید
 ۱ شرابِ حوضِ کوثر را بنوشی باسفالِ خود
 مرا تا عشق برپا شد عَلَمَ کردی که بنمایی
 در آنچه عرشِ معذور است از آن اعتدال خود

تو می دانستی از روز ازل پایان کارم را
 ولی می خواستی راحت کنی شاید خیال خود!
 که دنیایم بیاوردی و در این نادرست آباد
 رهایم کردی از سر حد اطمینان به حال خود
 بهشتم را به زور از هر که می بایست می گیرم
 که همچون شیر مادر ، ارث را دانم حلال خود
 سهیل این ارث را بگذار با حافظ بیا تا من
 بگویم دور از بیگانگان رمز وصال خود

- ۱ - درحال اهل بهشت ، قرآن کریم می فرماید : آیات ۱۵ و ۱۶ سوره مبارکه دهر ...و با جامهای سیمین و کوزه های بلورین بر آنها دور زند - که آن بلورین کوزهها (به رنگ) نقره خام و به اندازه و تناسب (اهلش) مقدّر کرده‌اند. {ترجمه: مرحوم مهدی الهی قمشه‌ای}

چنان خراب که در فکر می نمی آیم

تو پیشتر خط پیشانی مرا دیدی
 فراقنامه طولانی مرا دیدی
 تو لحظه لحظه خود سازی مرا یک عمر
 خراب گشتن یک آنی مرا دیدی
 به یک اشاره از این حیرتم برون آور
 چو رو نمودی و حیرانی مرا دیدی
 فدای چشم تو، شرمندهام که جز گاهی
 همیشه نیمه شیطانی مرا دیدی
 هزار مرتبه رفتم، دوباره برگشتم
 هزار بار پریشانی مرا دیدی
 بدون غل و غش آمادهام ، اشاره کنی
 به سر دویدن قربانی مرا دیدی
 بگو به شوق تو خواهد گذشت آیا ، آه
 تویی که لحظه پایانی مرا دیدی؟
 چنان خراب که در فکر می نمی آیم
 اگر که حاصل ویرانی مرا دیدی،
 بگو بباید و از نو مرا بنا سازد
 اگر ملانکه بانی مرا دیدی
 ز آسمان به نظر تا چگونه می آید
 سهیل تو که مسلمانی مرا دیدی؟

بیداد

شُد از مقابلِ چشم تمامِ عمر، ای داد
 به دستِ دل نه زمانی زمامِ عمر، ای داد
 چه گوشِ جان که سپردم به روزگار و نبود
 به غیر مرگِ عزیزان پیامِ عمر، ای داد
 به بانگِ نوش و فریب شراب، ساقی دهر
 نریخت جز غم حسرت به جامِ عمر، ای داد
 کدام شعبده بود و کدام دانه نمود
 عقابِ جانِ مرا ره به دامِ عمر؟، ای داد
 اگر معاینه می‌دیدم این جهان را رسم
 نکرده بودم از اول سلامِ عمر، ای داد
 دریغِ لحظهٔ پیشم چو قصدِ جان دارد
 خوش‌آ که نیست میسرِ دوامِ عمر، ای داد
 به شادی‌ای که ندارد ز پی غمی جانکاه
 دلم خوش است و ندیدم تمامِ عمر، ای داد
 به آفتاب نظر می‌کنم که آمده است
 چو جانِ آمده بر لب به بامِ عمر، ای داد
 چه می‌شد این همه بازار گرم و پر رونق
 که مرگ را نفروشد به نامِ عمر؟، ای داد
 سهیل هرچه گرفتی حلال و نوشت باد
 هر آنچه ثانیه باقی، حرامِ عمر، ای داد

خدا در آینه

تقدیم به ساحت مقدس حضرت فاطمه زهرا (س)

جهان اگر تو نبودی و بود هیچ نداشت
بغیر چند فراز و فرود هیچ نداشت
تمام هستی اگر غیر تو نبود ای دوست
کم از دو عالمِ غیب و شهود هیچ نداشت
حدیثِ خلقت آدم اگر نه محضِ تو بود
بها و ارزش بیش از سرود هیچ نداشت
خدا برای تماشای تو به آینه رفت
که بی بدیل‌تر از این نمود هیچ نداشت
فقط به حرمتِ پهلوی تو ، و گرنه خدا
در آفرینش، رنگِ کبود هیچ نداشت

حسرت

یک جر عه آبِ فراتم در دستهای ابالفضل(ع)
 از جان سلامُ علیکم بر دستهای ابالفضل(ع)
 بیهوده دنبال هرگز تا ناکجا رفته بودم
 من را ز شط بر نمی داشت گر دستهای ابالفضل(ع)
 من را ز اشک ملائک در شام قدر آفریدند
 تا با من امروز گردد تر دستهای ابالفضل(ع)
 کرب و بلا را ملائک در خاک و خون می کشیدند
 با یک علامت که می داد سرد دستهای ابالفضل(ع)
 از هر کجای زمین و از هر زمان رو به این دشت
 داده است بس مرغ دل را پر دستهای ابالفضل(ع)
 عکسِ سکینه چو افتاد بر روی آینه آب
 بر دیگری لب گزیدند هر دستهای ابالفضل(ع)
 تکلیف آوردن آب تا خیمه ها تا رقیه(س)
 بگذاشت داغ حمامه بر دستهای ابالفضل(ع)
 پیش از شهادت برادر اینگونه می گفت با خویش:
 ای کاش جان داده بودم در دستهای ابالفضل(ع)

به هر چه نگاهم بیفتند ، خداست

نه اندیشهٔ مزرعه پایی‌ام
 نه ترس از کلاغان بالایی‌ام
 مترسک نمی‌خواهم، آیا بد است
 که در ذهنِ گنجشک صحرایی‌ام؟
 تبرها به فکر بر اندازی‌ام
 درختان نشانی ز بر پایی‌ام
 در اندیشه داسها کافرم
 به دید علفها اهورایی‌ام
 لبِ شورِ دریای طوفان زده
 سروده است با صخره شیدایی‌ام
 سپاهِ زمستان و شمشیر باد
 من و سروهای صف آرایی‌ام
 ز داغم نشان تعلق زدند
 دلم را ببینید، لیلایی‌ام

به روحِ خودم دست تا می‌کشم

جهان می‌شود محو زیبایی‌ام

مرا حضرت لاله انگیخته است

رسولِ پیامِ شکوفایی‌ام

به هرچه نگاهم بیفتند خداست

شود قبله‌ای تازه، هر جایی‌ام

خودم مانده در انتظارِ خودم

من، امروز، موعودِ فردایی‌ام

انا الحق همین است ، دارم کجاست؟

علاج در این عشق رسوابی‌ام

سهیل آخرِ این زمان پس کی است؟

نمانده است چندین شکیبایی‌ام

ختمِ عشق

با تو باید حساب صاف کنم
 آه می خواهم اعتراف کنم
 هم اگر لازم است صدها سال
 در حریم تو اعتکاف کنم
 وه چه شرم آور آنکه در همه عمر
 در حضورِ تو یک خلاف کنم
 پیش از آنکه به «سی» رسم باید
 عشق را ختم رویِ قاف کنم
 باز حیرانی ام به سر زده است
 تا به دیوانگی اضاف کنم
 دوری از خانه‌ات سبب شده است
 تا به دورِ خودم طواف کنم
 صف دشمن شکسته، آه چرا
 باید این خشم را غلاف کنم؟

حاضرم روی تیغ حرفِ دلم

با زمین و زمان مصاف کنم

نه.... مبادا چنان که این قوم‌اند

عشق را خرج در لحاف کنم

بگذارید تا نفس باقی است

سینه را رو به عرش صاف کنم،

و از این زندگی^۰ ذلت بار

باز اعلام انصراف کنم

زأسمانم سهیل فتوی داد

بر زمین عشق را طواف کنم

طرح عدم

با تو کسی که تا سرِ کوچه قدم زده است
 زآن پس به جز تو بر همه دنیا قلم زده است
 تلفیق بی‌مالحظه آب و آتش است
 چشمانِ تو که روز و شبم را به هم زده است
 بر بوسه‌گاهِ تولبِ هر کس که می‌رسد
 یک عمر بوسه گر بزند، باز کم زده است
 صدها کتاب او نرسد پایِ این غزل
 هر کس تو را ندیده و از عشق دم زده است
 طوری لطیف هستی و آنگونه بی‌بدیل
 کآن نقش زن به وصفِ تو طرح عدم زده است
 وسواس و وسوسه به هم آمیختند، آه
 خشتم، صفتِ ملائکه با هم^۰ و غم زده است
 دنیا برای عشق من ای دوست کوچک است
 شاید بدین سبب دلم از عشق هم زده است

تا عمر دارد از شبِ حیرت برون نرفت

با من کسی که ساعتی از شب قدم زده است

جز روبروی آینه ، دل وانمی شود

نهایی ام چه قفل که بر این حرم زده است

در جوهری سیاه قلم زد به خطِ خوش

آنی که سرنوشتِ مرا این رقم زده است

اکنون سهیل آمده بالای آفتاب

در قله طلوعِ نگاهت علم زده است

دلم خوش است

کسی به خلوتِ تنها بی ام قدم نگذاشت
 پس از تو هیچکسی پا در این حرم نگذاشت
 مگر به خواب ببینم تو را ، که امشب هم
 که خواب خواست به چشم رود ، قلم نگذاشت
 شکست و خون شد و از دست رفت ، با این حال
 دلم خوش است که در عشق هیچ کم نگذاشت
 درون غنچه فسرد و تکید و پرپر شد
 لبی به همت این ناشکفته دم نگذاشت
 پس از تو یادِ تو یک شب دل مرا تنها
 به خاکپایِ تو و جانِ من قسم ، نگذاشت
 به هرچه بوده و باید رسیده ام در عشق
 پس از خود این پدرِ پیر غیرِ غم نگذاشت
 سهیل خواست ببوسد حریمِ چشمِ تو را
 شهابِ برق نگاهِ تو باز هم نگذاشت

چه نشسته‌ایم ... ؟؟

چو بیاورند نامت همه تر کنند لب را
 چه حلاوتی است با تو که بر آورد رطب را؟
 و چنان بیفکند لرزه به تار و پود نامت
 که به یاد آورد در ، شب بی قرار، تب را
 نگرفته رو به اصغر(ع) ز حیای زن برادر
 به کجا رسانده‌ای شرم و تواضع و ادب را
 شب و روز می‌شمردی که رسد چنین زمانی
 که به انتقام برخیزی و خون کنی ، طلب را
 که گرفت از تو شمشیر و سپرد مشک را عشق
 به لب نه اعتراضی و نه پرسشی، سبب را
 به خدا اگر که حکمی به جهاد می‌گرفتی
 گه انقراض می‌شد همه نسل بولهبا را
 چه دل است آنچه داری به درون سینه جانا
 چه بیادت آمد آن لحظه؟ کدام خشک لب را؟
 چه بگوییم از تو آقا؟ که زمانه را کسی نیست
 که ببیند آسمان را و بفهمد این عجب را
 به امید آنکه روزی برسد ز راه مردی
 که چنان تو می‌شمارد پی انتقام شب را،
 چه نشسته‌ایم؟ باید ز تو مشق شب بگیریم
 نه فرو خوریم آنجا که نمی‌سزد غصب را

حروف باران

گاهی تمام حرف باران آمدن نیست
 خوردن زمین ، جاری شدن ، دریا شدن نیست
 گاهی چنان بنیان کن است و خانمان سوز
 کآتش بدان بی رحمی اندر سوختن نیست
 دیگر به تحریکِ خیال انگیزیِ ابر
 رقصِ هوا را قدرت انگیختن نیست
 دیگر مسیر آبهای قله‌ها هم
 جز تا میان برکه آب لجن نیست
 نذر و دعای نم و بارانِ کم کم
 در جستنِ اینگونه هرگز یافتن نیست
 شاید زبانِ سبزِ باران را نفهم
 شاید کویری خشکتر از ذهنِ من نیست،
 اما گناه آنقدر دارم تا بفهمم
 باران دلش راضی به پایین آمدن نیست
 در آسمان اینک سهیل آهی کشیده است
 این ابرِ تیره بر سرِ باران زدن نیست

امتحان

کی اهل دل به حرفی ، از دوستان بریدند؟

کی در کنارِ گُل از دستان زبان بریدند؟

شرط است در محبت بی پرده بودنِ دوست

کی دوستان به ناله از دوستان بریدند؟

ما دور او فتادیم از عالمِ حقیقت

وقتی که بنده ما را از آسمان بریدند

جمعی پیِ حقیقت گشتند و یافتندش

جمعی به «خود» رسیدند، از دیگران بریدند

اینگونه شد حقیقت تکثیر و دسته دسته

هر کس حقیقتی داشت؛ از این و آن بریدند

حالا دگر حقیقت خرمهره جهان است

بعضی در این حقایق حتی ز جان بریدند

زیباشناسها را این ظلم خوش نیامد
دستِ منافقان را پیر و جوان بریدند
طعنه نزد زلیخا، وقتی زنانِ طعنه
دست و ترنج باهم در امتحان بریدند
حق داده بود پیش از آن امتحان ، زنان را
هر چند پوست باید، لیک استخوان بریدند
زیبایی حقیقت رسوا چنین نماید
دیگر چه غم که از ما ، یاران چنان بریدند؟
نورِ سهیل گرچه آیینه دار نوری است
از آن قبا برای صد کهکشان بریدند

چقدر عشق بورزم؟!

دلم به وسعت یک لاله زار می‌سوزد
 دلی است لیک چنان صدهزار می‌سوزد
 چقدر عشق بورزم؟ چقدر؟! همچون شمع
 که در تحمل این افتخار می‌سوزد
 گرفت گوشه به گوشه حریم دل را درد
 چنان که دانه به دانه انار می‌سوزد
 کدام صبر؟ منی که نمی‌توانم دید
 که چوب خشکی بی برگ و بار می‌سوزد،
 چگونه تاب بیارم؟! که بید مجنونی
 درون سینه چنین بی قرار می‌سوزد
 هر آنکه آتشی افروخت آب هم بزند
 دلم چه سرد در این انتظار می‌سوزد
 نداد دست که یکبار رو کنم دستی
 همیشه برگ دلم در قمار می‌سوزد
 به سوگ خاطره‌هایم نشسته‌ام ، آنسان
 که شمع شب‌زده‌ای بر مزار می‌سوزد
 چه حسرت است که هر سال این جوانه تر
 پس از گذشت خزان در بهار می‌سوزد؟!
 سهیل دور ز چشمان مردمان ، آنسان
 که آن ستاره دنباله دار ، می‌سوزد

درختانِ منعکس

مرا به زور به این خاک و آب آوردند
 به لحنِ حکم و زبان عتاب آوردند
 نه در بهشت و نه در لذتی که آدم(ع) برد
 مرا به وقت ملامت حساب آوردند
 مرا که پایِ درختانِ منعکس بودم
 به واحدهای نهان در سراب آوردند
 کجا شکایت از این بخت تیره بنمایم
 که شمع را به ره آفتاب آوردند؟
 میانِ زندگی و مرگ مانده‌ام چه کنم
 مرا به مهلکه انتخاب آوردند
 به قصد ذبحی مشروع بود و دیگر هیچ
 اگر برای منِ خسته آب آوردند

همینکه با همه سختی شناختم خود را
 به نامِ نامی (وحدت)، نقاب آوردند
 همینکه داد زدم : می‌گشم دگر خود را
 طناب بود که روی طناب آوردند
 همیشه هرچه سوال از خدای خود کردم
 همیشه واسطه‌هایش جواب آوردند،
 - همان ملائکه‌هایی که وقتِ تشنگی ام
 برایم از تو غزلهای ناب آوردند -
 بیا به طورِ من ای نور، فاش و رو در رو
 بس است هرچه برایم کتاب آوردند
 سهیل را که نبود اهل خودنمایی‌ها
 از آسمان راندند و شهاب آوردند *

در بازیِ جانِ تو...

ای از سفر زینب (س) ، دست و سرِ جا مانده
 ای روحِ بلندت حبس ، در پیکرِ جا مانده
 سیمرغِ شهادت رفت تا قافِ جنان ای جان
 ای در عطشِ پرواز ، بال و پرِ جا مانده
 از قافلهِ جز آتش بر جای نمی‌ماند
 ای آتش پنهان در ، خاکسترِ جا مانده
 سرمست گذر کردند از جان و جهان ، یاران
 در میکده تو ماندی با ساغرِ جا مانده
 جز خاطره‌ای همچون افسانه نماند از جنگ
 ناباوریِ ما را ، ای باورِ جا مانده
 تو معنیِ جانبازی با چشمِ خودت دیدی
 در صحنه درگیری پا و سرِ جا مانده
 تو حجتِ انسانی در عصرِ روبات و دود
 از نسلِ آبرمردان ، یک آخرِ جا مانده

اکنون اگر از دشمن جز نام ، نشانی نیست
 از نام و نشان توست ای سنگرِ جا مانده
 در بازیِ جانِ تو ، مرگ است که می‌بازد
 جانباز؛ و این یعنی جان پرورِ جا مانده
 از نقشِ علی اکبر(ع) در تعزیه‌ها تا جنگ
 در بازیِ عشق و خون، بازیگرِ جا مانده
 تو رفته‌ای و دیدی معراجِ بنی آدم (ص)
 تو رفتی و برگشتی، ما بر سرِ جا مانده^۱

---

۱ - تقدیم به تمام جانبازان سرافرازِ کشورم و تقدیم به سید محمد جواد بهارلو

دردِ من چیست؟!

ای کاش دردی مرا بود، دردی که درمان نمی‌داشت
 یک سر که در خوابِ خود هم امیدِ سامان نمی‌داشت
 ای کاش دردم هزاران، یا نه... هزاران هزاران
 آنقدر کاندر دل من آنقدر امکان نمی‌داشت
 ای کاش همچون شبِ هجر در داستانهای مجnon
 دردِ من شب نشین هم یک صبحِ پایان نمی‌داشت
 دردی که هرگز زنی در، زایش نیاورده تابش
 دردی که تا روزِ محشر مردی چنان آن نمی‌داشت
 دردی که بر کوه اگر زد جز گرد و خاکی نماند
 دردی که می‌کُشت اگرچه مقتول او جان نمی‌داشت!
 ای کاش دردم همین‌ها یا بیشتر زین همه بود
 اینها همه بود و هرگز دارو و درمان نمی‌داشت
 اما دریغا که دردم هرگز نفهمیده‌ام چیست
 دردی که گر من نبودم شاید که انسان نمی‌داشت
 ای کاش می‌شد بدانم دردم چه هست، آه ای کاش
 ای کاش ای کاش‌هایم، اینقدر ایمان نمی‌داشت
 می‌داند آیا کسی، ها، ای دوستان دردِ من چیست؟!
 نه، ای سهیل آر کسی بود، از تو که پنهان نمی‌داشت
 جز عشق چیزی ندارم، ای کاش غیر از همان درد
 این ننگ را نیز قلبم بر روی دامان نمی‌داشت

آیینهٔ صبح

بیا که با تو بیاید دوباره بوی سحر
 بخوان که بی تو اذان مانده در گلوی سحر
 بیا دوباره به نامِ خدا بده جامی
 به عاشقانِ خداوند، از سبوی سحر
 تمامِ شهر به شوقِ صدایِ تو رفته است
 شبِ سیاهِ فراقِ تو را به سوی سحر
 برای آمدنِ تو خدای را دادیم
 قسم، به حرمتِ اسلام و آبروی سحر
 سحر تجلیٰ زیباییِ درونِ تو است
 چنانکه هر که تو را دیده، دیده روی سحر
 همینکه دستِ نسیمِ سحر صدایِ تو را
 چو شانه می‌کشد آرام و خوش به موی سحر،
 دل تمامی مردم شود چو آینهٔ صاف
 برای اینکه بگیرند روبروی سحر
 مناره، منبر و صحن و سرا همه مستند
 پس از اذانِ تو هنگامِ گفتگوی سحر
 سهیل از طرفِ آسمان چنین گفته است:
^۱
 بیا که با تو بیاید دوباره بوی سحر

---

۱ - برای مرحوم کربلایی صفرِ خالص حقیقی، مؤذن مسجد امام سجاد(ع)

جهان نمای درد

همیشه آبروی خود به اشتباہ بُردهام
 به هر کسی به جز تو ای غزل پناه بردہام
 تمام انقلابها و دادهای خویش را
 به حکم سر به نیستی برای چاه بردہام
 برای اینکه دیدہام کلاعها چه می کنند
 برای هر متربکی پشم کلاه بردہام
 دلم به اهتزاز آسمانشان در آمده است
 دلیل آفتاب را اگرچه ماه ، بردہ ام!
 ولی چه سود می کند مُورخان کور را
 جهان نمای درد را کجا گواه بردہام
 همیشه جذبۀ خلاف آب رفتنم کشید
 چقدر رفتهام ولی به هیچ راه بردہام

ولی نمی‌شوم به رنگِ هر جماعتی سیاه
که چارپایِ عقل را به دلخواه برده‌ام
جنون و جهل باز هم حماسه ساز می‌شوند
چه جاهلانه بیدقی به کیشِ شاه برده‌ام ۲
در این میان ، شکست هم ، مرا برنده می‌کند
چرا که حمله ، یک‌تنه به یک سپاه برده‌ام
دراز باد دستِ من ، همانکه پیشِ چشمِ تو
برای امتحان به میوه گناه برده‌ام
و عشق میوه همان نگاه بوده و گناه
و عشق‌بازیِ تو را به اشتباه برده‌ام
تباه شد تمام عمر رفته‌ام ، قلم به دست
جز اینکه روزِ عشق را به انتباه برده‌ام
سهیل نیستم اگر کسی چنان ببیند
که التجا به ساحتِ شبِ سیاه برده‌ام

---

۲ - بیدق : مُعرَّبٌ پیاده، نام یکی از مهره‌های شطرنج

خدا با یک برادر

از کاروانِ جا مانده‌ایم ، اینجا غریبیم
در شهرِ خود هستیم ما اما غریبیم
دیروز هر بیگانه‌ای یک آشنا بود
امروز با خویشان و از خودها غریبیم
ما کودکانِ پیکِ مهمان شمایم
چون دشمن جانتان گویا غریبیم
اهل کجا هستیم آیا ای برادر
وقتی نه در این شهر در دنیا غریبیم؟!
درهای بسته ، تشنگی ، ترس و یتیمی
ای خانه‌های نامسلمان ، ما غریبیم
اینجا پُر از آدم نماهای درنده است
ما را کجا آورده‌ای بابا ، غریبیم
تقدیرِ ما با کاروانِ رفته بوده است
هم با زمان هم با مکان حالا غریبیم
آیا کدامین آب ما را تشنه کرده است
کاینسان لبِ دریا و با دریا غریبیم
بر اهلِ کوفه تا قیامت شرم بادا
کوفه نیا ، کوفه نیا آقا (ع) غریبیم
ای کاش ما هم کربلا را دیده بودیم
از کاروانِ جا مانده‌ایم ، اینجا غریبیم

غیرتِ علی (ع)

ای غیرت علی(ع) در ، کرب و بلا ، اباالفضل(ع)

ای یادگارِ حیدر (ع)، شیرِ خدا اباالفضل(ع)

ای خاکِ پایِ هر کس کرده تو را زیارت

در گاهِ بی شکیب حاجاتِ ما اباالفضل(ع)

ای درد و داغهای بی دربی و همیشه

ای خورده هفت خطٌ جامِ بلا اباالفضل(ع)

در آفرینش تو مقصود کربلا بود

ای آبرویِ مانده ، در کربلا اباالفضل(ع)

ای در ادب زبانزد حتی میانِ طفلان

ای مجمعِ صفا و حُجب و حیا اباالفضل(ع)

مردم به وقتِ سختی یک یا علی(ع) بگویند

مولانا علی(ع) همیشه می‌گفت : یا اباالفضل(ع)

چشمِ همه به تو بود در روزِ وعده تو

ای دستِ انتقامِ آلِ عبا اباالفضل(ع)

مولا به جای شمشیر مشکت سپرد و فرمود:
هرکس نمی‌تواند این کار را اباالفضل(ع)
در تو به هم تنبیله ، بی‌تابی و صبوری
یک دل جهاد و یک دل در خیمه‌ها اباالفضل(ع)
شاید برای اینکه مهدی(عج) ولی دم بود
از گردن تو افتاد این ادعا اباالفضل(ع)
بعد از حسین(ع) این حق دارد امام سجاد(ع)
تا آخر الزمان تا مهدی(عج) هلا اباالفضل(ع)
از دستِ این حقیقت آری چها کشیدی!
ای غیرتِ علی(ع) در کرب و بلا اباالفضل(ع)

اقلیم وحدت

چه بتها به دستِ دلم ساختم

به آنها چه با ذوق پرداختم

خودم را نمودم به هر صورتی

که بشناسمیش ، لیک نشناختم

در این آذربستان به رغم خلیل(ص)

علم بر نوکِ قله افراختم

به زیباپرستی زبانزد شدم

همه چیزِ خود را در آن باختم

چو یکتاپرستی زبان باز کرد

به قتلِ دل او زبان آختم

به خود آمدم دیدم ای وایِ من

چه بتخانه‌ای از دلم ساختم!

سپاهِ بتِ چین فراخواندم و

به اقلیم وحدت همی تاختم

همانجا تو را یافتم ، عاقبت

دلم را به پای تو انداختم

به عشقت سهیل آسمان را بگو

چه دین است آنکه نپرداختم؟

شهر شک

من از بت تراشی نخواهم نشست
 مگر صورتی از تو آید به دست
 گشودند برم من دری یک نگاه
 به یک بینهایت، به هرچه که هست،
 و عمری است می‌سازم از آب و گل
 بتی، تا ببابم جوابِ است
 همینکه بتی لایق سجده شد
 رسولِ غیورِ تو آنرا شکست
 تو را دیده‌ام لحظه‌ای بی‌حجاب
 که حرف از تو اینگونه بی‌پرده است
 دلم تکه تکه در این شهر شک
 هم از بت شکن شد، هم از بت پرست
 به سعدِ سهیل و به نحسِ سهیل
 دلِ خسته‌ام لحظه‌ای دل نبست
 شبیه تو باید، و تا آن زمان
 من از خود تراشی نخواهم نشست

عقده

نفس شمرده بکش آی مرد بُرده نفس
 غنیمت است زمان تا به تو سپرده نفس
 سرِ زبانِ نفس کیش‌تر از تو بر باد است
 در این هوای پُر از درد و دود مرده نفس
 دمی امید ندارد به بازدم اینجا
 چو آب خوش ز گلو کس فرو نبرده نفس
 اگر غبار گرفته است و غرق در عرق است
 کشیده لاشه صد آه را به گرده نفس
 برای آمدن و رفتنش دلیلی نیست
 شده است عقده ، گلوی مرا فشرده نفس
 به حال مرگ نفس می‌کشند مردم شهر
 اجل شمارش معکوس را شمرده نفس
 به فال «یوسف گمگشته» معتقد بودم
 تمام عمر بدینسان فریب خورده نفس
 سهیل آیه و تفسیر آیه نور است
 به روزگار شب‌آلوده فسرده نفس

آئینِ آئینه

کارم امشب با شرابِ شعرِ ناب افتاده است
 از لبانِ تو دهانم باز آب افتاده است
 زندگی دور از تو یعنی فصلِ سردِ التماس
 من که باشم؛ تا به پایت آفتاب افتاده است؟
 مرگ یعنی کشفِ چشمان تو در یک جاذبه
 از درختِ آسمان وقتی شهاب افتاده است
 بین مرگ و زندگی دور از تو امشب جانِ من
 باز در دستانِ گیجِ انتخاب افتاده است
 ذره‌ای حتی نخواهد ماند در دنیای غیب
 گر خبر آرنده کز رویت حجاب افتاده است
 نامت آوردنده همچون آب پیشِ تشنۀ‌ای
 باز هم قلب ضعیفم در شتاب افتاده است
 اشتیاق و احتیاجِ توأم‌نم را ببین
 آتشِ کاهی که در کوهی مذاب افتاده است
 عالمی را مست اندازد به جانِ یکدُگر
 ذره‌ای از تو که بر جان شراب افتاده است
 خشکسالی، قحطِ نان و نامِ مردان بزرگ
 لب بجنبان، آبهای از آسیاب افتاده است
 باز تاییدی در آئینه که این آئین توست
 بر سهیل از آفتابی بازتاب افتاده است

همیشه و هرگز

همیشه از تو نوشتمن برای من سخت است
 که حسّ وحال صمیمانه داشتن سخت است
 چگونه از تو بگوییم برای این همه کور؟!
 چقدر این همه دیدن برای من سخت است
 خرابه دل من را کسی نخواهد ساخت
 که بر خرابه دل، خانه ساختن سخت است
 به هیچ قانع از مهر دوستان؛ هرچند
 به هیچ این همه سرمایه باختن سخت است
 نقابدارِ خود را چگونه بشناسم
 در این زمانه که خود را شناختن سخت است؟
 قبول کن دل بیچاره‌ام؛ که می‌گوید
 که: پشت پا به زمین و زمان زدن سخت است!؟
 برای پیچک احساس بی خزان سهیل
 همیشه گشتن و هرگز نیافتن سخت است
 عزیز من، همه جا آسمان همین رنگ است
 بیا؛ اگرچه برای تو آمدن سخت است

خدا را ندیده نمی‌میرم

بپرهیز از من که می خورده‌ام
 که جان از سر راه آورده‌ام
 چنانم که می بینخود از من شده است
 به رازی مگو، آه ، پی برده‌ام
 جنونم به «لا» مذهبی راه برد
 که لا جرعه جام بلی خورده‌ام
 زمین بار من را نیارد کشید
 من آن را به افلاک نسپرده‌ام
 خدارا ندیده ، نمی میرم ، آه
 اجل را به تکرار آزده‌ام
 دلم آنزمان از تپش ایستاد
 که صد سال رفته که من مرده‌ام
 دل آسمان را شکستی سهیل
 به یک شیشه ناب می خورده‌ام
 هلا مظهر عشق روی زمین
 بپرهیز از من که می خورده‌ام

دردِ ما بر خویش بی ایمانی است

آسمان در بال من زندانی است
 روح من در حال زندانی است
 این تفاخر نیست، ایمان است، آه
 دردِ ما بر خویش بی ایمانی است
 پس حقیقت چون پرنده بودن است
 هرچه غیر از آن مجاز و فانی است
 چه قفس، چه آسمان ، پروازِ من
 از خودم تا نقطه‌ای نورانی است
 شعله شوqm زبانه می‌کشد
 آه ای پروانه‌ها مهمانی است
 رقصِ آتشبادها در سینه‌ام
 یادگارِ بوشهای طوفانی است
 رویِ گُل در خاطرش مانده هنوز
 کارِ بلبل در قفس رو خوانی است
 هر کسی اندازه خود عارف است
 هر سلوکی قدرِ خود عرفانی است

ای بسا عامی که عارف ساز شد
ای بسا عارف که در ویرانی است
از شروع زندگی ، هر لحظه‌ای
لحظهِ شایستهٔ پایانی است
آه آیا سرنوشتم در کفِ
وجهای سرکش پیشانی است؟
نه ؛ خدا فرمود از روز نخست :
اقتضای خاک نافرمانی است ،
تا چو حافظ "چرخ را برهم زند"
بر مرادش در قضا گردانی است
کهکشانی که در آن چرخد سهیل
مرکزِ آموزشِ حیرانی است

رازِ فاش

وجود را به هم می‌ریزی ای اشک
 چه شیرین کار و شورانگیزی ای اشک
 چه هستی؟ رازِ فاشی پیش چشم،
 که از گفتار می‌پرهیزی ای اشک؟!
 هم آویزانِ چشم عاشقانی
 هم از معشوق می‌آویزی ای اشک
 تو هم در ماتمِ فرهاد هستی
 وَ هم در شادیِ پرویزی ای اشک
 نشانِ درد و هم درمانِ دردی
 تو باید با خودت بستیزی ای اشک
 تلاطم می‌کند وقتی دلِ من
 تو همچون موج بر می‌خیزی ای اشک
 دل است و عشق ، عشق است و دل، آری
 از این بهتر چه دستاویزی ای اشک؟!
 اگر در حلقه چشمان بی عشق
 نمایی طوف ، کفرآمیزی ای اشک
 نمی‌دانم چه‌ای! می‌دانم اما
 شوام آرام تا می‌ریزی ای اشک
 سهیل از آسمان دیده است گاهی
 دو عالم را به هم می‌ریزی ای اشک

معراج عشق

از آن زمان که عَلَم شد سر امام حسین (ع)
 به روی نیزه شدم لشکر امام حسین (ع)
 طفیل عشق حسینم ، و آفریده شدم
 که تا همیشه شَوَم نوکر امام حسین (ع)
 من آفریده شدم تا قیامها بکنم
 بمیرم ار ، به فدای سر امام حسین (ع)
 وداع ، لحظهٔ معراج عشق بازی هاست
 همان لطیفةٔ حال آور امام حسین (ع)
 وداع با مَنَّت آسان شود ، به خاطرت آری
 اگر ، وداع علی اکبر امام حسین (ع)
 تمام عالم و آدم ، تمام آب زمین
 فدای کام علی اصغر امام حسین (ع)
 من گدا به قیامت چگونه پا بنهم
 اگر نکوفته باشم در امام حسین (ع)
 دو سال خدمت سربازی ام قبولش باد
 و ثبت باد در دفتر امام حسین (ع)
 سهیل اگر شبِ بی ماه و تار هم بشود
 مباد ترک کند سنگر امام حسین (ع)

گشت و گذار

آسیمه سر از سرم گذشتی
 نشناختی از برم گذشتی
 تا اینکه نبینی ام در این حال
 ساکت شدم از سرم گذشتی
 آتش به دلم زدی همینکه
 با بانگِ «برادرم» گذشتی
 مردانه چنان علی به میدان
 با صورت مادرم گذشتی
 بی تابی تو قرار من بُرد
 طاقت نه که بنگرم گذشتی
 فریاد زدم که : «آه زینب»
 چون روح ز پیکرم گذشتی
 برگرد ، برادرت همین جاست
 ای خواهر و یاورم ، گذشتی
 برگشتی و آسمان فرو ریخت
 از پیکر اکبرم گذشتی
 با چشمِ چنان فرات جوشان
 از ساقی دخترم گذشتی

لرزنده چو بید ، از کنار
گهواره اصغرم گذشتی
تا اینکه به من رسیدی ، اما
بشناختی ، از برم گذشتی
این بار گذشتنت دگر بود
چون در پی دیگرم گذشتی
با لحظه آخرین عمرم
در لحظه آخرم گذشتی
باز از پی پاره پاره هایم
آسیمه سر از سرم گذشتی

مسجدِ شکسته

دل شکستهِ صمیمی‌ترین سرای خداست
 پناهگاهِ دعاهاي بنده‌هاي خداست
 دل شکسته اگرچه برای بعضی ، دل
 درونِ سینه ما ضامنِ بقای خداست
 دل شکسته در این لشکر شکست و فرار
 در این زمانه - نیفتادنی لوای خداست
 دل شکسته همان ظرفِ عطرِ ریخته است
 که راستی اثرِ مستی‌اش رضای خداست
 دل شکسته به هرکس نمی‌دهند ، آری
 دل شکسته دری رو به کبریای خداست
 دل شکسته و آهی و ... کمترین اثرش
 بلا به دوری و تغییر در قضاای خداست
 دل شکسته محل شهادتِ روح است
 صلیب حضرت عشق است و کربلای خداست
 سهیل بس کن و این جمله را فقط دریاب
 دل شکسته ، خدا گفته است ، جای خداست

علی بابا و گنج عشق

چه غم در این برهوت پُر از سیاهی و سنگ
که سنگهای سیاهی به اسم دل شکند
عصای دست من ای عشق این زمان دیگر
کدام معجزه باید طلسمن دل شکند؟

چقدر حرفِ دلم را کسی نفهمد و باز
به شکوهِ لب بگشایم ز خویش و بیگانه؟
دگر چقدر تحمل، چقدر صبر و امید
نه... حاصلی ندهد کشتزار بی‌دانه

هر آنچه مشت به درهایِ بسته می‌کوبم
کسی به خاطرِ در هم برون نمی‌آید
مگر شیوعِ کدامین جذام و طاعون است
که گر رگی زنم از ترس، خون نمی‌آید؟

بغیرِ عشق خبر هیچ نیست؛ این مردم
ولی مقابل این درد واکسینه شدند
دلی نمی‌رود از دست صاحبیش دیگر
تمامِ دلها محکومِ حبسِ سینه شدند *

جسارت است ولی هرچه خوانده‌ام یاسین
به گوش مردم (بل هم اضل) اثر ننمود
هر آنچه ورد خواندم، اجی مَجی کردم
بر این علی بابا شانس هم دری نگشود *

کسی به شعر خودش اسم عشق را آورد
 تمام متقدان یکدل و زبان بودند:
 که عشق واژه مهجور و کنه‌ای شده است
 و واژه‌های چنین را کلیشه فرمودند

ببین به ظاهر این واژه هم نشد رحمی
 برای اینکه دگر نام هم نماند از آن
 چه خوب شد که لغتنامه دست اینها نیست
 از آن و گرنه می‌آفتاد واژه انسان

اگرچه خسته‌ام و او قاتهام از اسب
 ولی ز اصل نخواهم فتاد ای مردم
 قدم به توشۀ غمها به راه بی برگشت
 «امید» وارم و خواهم نهاد ای مردم^۱

چه با شما و چه تنها، دوباره خواهم رفت
 به روی کوه که فریاد عشق بردارم
 برای گفتن این واژه آتشم بزنید
 برای بردن نامش زنید بر دارم

در این حمامه زمین و زمان اگر دشمن
 در این جهاد اگر جن و انس رو در رو
 مباد آنکه دگر از اراده برگردم
 مباد آنکه روم پیش آن سپاه از رو

۱ - بیا ره‌توشه برداریم، قدم در راه بی برگشت بگذاریم، ببینیم آسمان هر کجا آیا همین رنگ است. م. امید.

نامه‌ای به کرام الکاتبین

بنشینید فرشته‌های عزیز *

به شما درسِ دیگری بدهم

بنویسید، هرچه می‌خواهید

به شما باز دفتری بدهم

سالها روی شانه‌ام بودید
بد و خوب مرا نظر کردید
هر کجا رفته‌ام به دنبالم
همچنان روح من سفر کردید

گاه پستی و گاه اوجِ مرا
گریه کردید و گاه خنديدید
هرچه گفتم شنیده‌اید به گوش
هر چه کردم به چشمتان دیدید

گاه‌گاهی کسالت آور بود
از من و کارِ من قلم بزنید
می‌گشودید بال و می‌رفتید
تا کمی دورتر قدم بزنید

یا سر از کار در نیاوردید

هیچ چیزی نشد که بنویسید،

یا که کاغذ تمام می‌شد و باز

باید از آسمان می‌آوردید *

دیگر اکنون مرا شناخته‌اید
 سرتان زیر و تندر مشغولید
 پیش از آنی که من کنم کاری
 می‌نویسید، چونکه مسئولید

گاه وقتی نگاه می‌کردید
 کارِ من با نوشتنه فرقی داشت
 آسمان تا زمین و جب به وجب
 کار من با گذشته فرقی داشت

حرف من چیز دیگری است ولی
 هدف از آفرینش من چیست؟!
 هرچه از من نوشته‌اید شما
 هدفِ آفرینشِ من نیست

خوب و بد بودنم اگر هدف است
 خوب یا بد می‌آفرید مرا
 هر کجایی که او خودش می‌خواست
 در پی خویش می‌کشید مرا

من در آنچه به ذات مجبورید
 فطرتاً اختیار خود دارم
 می‌نویسد به روی این کاغذ
 هر چه گوییم نویس ، خودکارم

چون شما نیستم اسیر کسی
 هستم از روز اولین آزاد
 باید اینگونه نیز باشم تا
 آخر روز واپسین آزاد

واژه‌ای بیش نیست فرق شما
 با من ای دوستان نزدیکم
 لیک در آن هر آنچه نادانید
 هرچه فکرش کنید باریکم

حرف من عشق، فرق من عشق است
 با شما ای فرشته‌های عزیز
 آنچه توجیه کارهای من است
 آنچه آن را نمی‌دهید تمیز

در من آری خدا همین را دید
 کاسمان را به سجده‌ام واداشت
 عشق را بهر من به عرصه رساند
 و مرا بهر عشق بر پا داشت

در لغتنامه شما هرگز
 عشق معنا و ترجمه نشده
 چون شما را به غیر عقل دگر
 وارد مغز و جمجمه نشده

بنویسید هرچه می خواهید

نه هر آنچه که من چنان بودم

در حقیقت اگر که بهمانم

بنویسید من فلان بودم

آنچه بین من و خدا رفته است

بهترین شما نمی فهمد

سجده بر من چرا؟! شعور شما

تا ابد این چرا نمی فهمد

نامه ام را کدامتان خواندید؟

راست یا چپ؟ کدام ثبت شده است؟

نامه را بی جواب نگذارید

در شما احترام ثبت شده است!

راستی نامه را که می خواندید

نوشتبند کارهای مرا

چه گمان می کنید کردم، ها!!

بکنید این سؤال را ز خدا

گرچه حرف مرا نمی فهمید

هرچه توضیح بهتری بدhem

* بنشینید فرشته های عزیز *

به شما درس دیگری بدhem .....

خون عشق

سلام ای عشقبازان صمیمی
 سلام ای آشنایان قدیمی
 سلام ای خاکریزان شهامت
 سلام ای کوههای استقامت
 سلام ای جبهه‌داران بهشتی
 سلام ای سربداران بهشتی
 سلام ای پاسداران شقايق
 سلام ای لاله‌های سرخ عاشق
 سلام ای در شما خون حسینی(ع)
 گرفته جان به فرمان خمینی(ره)
 خدایا کشورم گلزار لاله است
 دلم امروز مثل لاله واله است
 صفا آورده‌اید ای پاسداران
 صفائی همچنان آیات قرآن
 خوش آمد گویتان نور است و قرآن
 گلاب و عود و مجمرهای گردان
 نگاهم هر کجا سر می‌زند آه
 دلی آن گوشه پرپر می‌زند آه
 نگاه همسران بی‌قراری
 به دنبال گلی در لاله‌زاری
 نگاه مادران چشم در راه
 به دنبال عزیزان؛ بی‌خبر راه

نگاهِ دوست، همسنگر، بسیجی
 که بیند یادگار آرپی جی
 نگاهِ دختران از پرده اشک
 نگاهِ جاودانی کرده اشک
 نگاهِ کودکان قاب در دست
 همه عکسِ گلی نایاب در دست
 سلام ای همنشینان گلوله
 فدائی‌های عرفان گلوله
 شما معراجیان جبهه‌هائید
 و خون پرورد دامان گلوله
 چنان ناترس و بی‌پروا، ز مردن
 که شد جان شما جان گلوله
 نفهمیدند نامردان غاصب
 شما هستید مردان گلوله
 ندانستند جز «الله اکبر»
 نمی‌داده است فرمان گلوله
 خدایا کشورم گلزار لاله است
 دلم امروز مثل لاله واله است
 «در باغ شهادت» باز کن ، آه
 و ثبت نام را آغاز کن ، آه
 مرا با خون به روی عشق بنویس
 مرا با آبروی عشق بنویس
 خداوندا به حق این شهیدان
 به ما شهد شهادت را بنوشان

رباعی‌ها

احساس دوباره سوژه را حاضر کرد

در گفتن شعر ، بنده را ماهر کرد

پرسید کسی : چگونه شاعر شده‌ای؟

- یک بوسه مادرم مرا شاعر کرد

خورشید دلت ، تنگ غروب است ، بخند

هر چند دلت گرفته ، خوب است ، بخند

غمناک‌تر از غروب آدینه شدی

آغاز طلوع ، یک غروب است، بخند

زیبائی کوه و روح دریا داری

گرمای کویر و لطف صحراء داری

دریا و کویر و کوه صحراء به کنار

یک عالمه جذبه تماشا داری

خود را که در آئینه تماشا کردم

انگار که یک گمشده پیدا کردم

حاشا نکن ای آئینه دیگر من را

سخت است ولی مشت تو را وا کردم

من ماندم و تنهائی و غربت با غم
 با فاصله تازه شد دوباره داغم
 از دیشب پُر خاطره‌ام تا امروز
 فرق است به اندازه یک دنیا غم

راهی است که می‌رود در آن سر و کلاه
 می‌ترسی اگر ، نیا دگر با ما راه
 تا دست به هم دهیم و قولی بدھیم
 مرد عملی اگر ، بگو بسم الله

راهی است چو شب سیاه و چون روز سپید
 نه روز ، نه شب ، نمی‌توان جائی دید
 این راه به چشم دل به سر می‌پویند
 کفشه‌ی دگر از مغازه بایست خرید !

راهی است که هر کجا رسد پایان نیست
 یا هست ولی رسیدنش آسان نیست
 جان ، قابل او نیست ، ولی توشه‌ی ماست
 شاید که چو هست در میان این جان نیست

راهی است که دزدها در آن بسیارند
 این راه نباشد ، همگی بیکارند
 جز جان نتوان بُرد از این راه - اگر
 دزدانِ شریک قافله بگذارند

راهی است به اختیار اما اجبار
 اجبار به اختیار دارد ، هشدار
 دشمن همه جا کمین و میدان مین است
 آهسته قدم از قدم ای دل بردار

لب باز که می کنی ، روان می آید
 بر خاک هزار ساله ، جان می آید
 تلفیقِ دمِ مسیح و داود ، بخوان
 از حنجرهات عطر اذان می آید

تا لحظه مُردنم تو را می جوییم
 لبیک به «هل معین» تو می گوییم
 آه ای سپه تیغ مرا دریابید

من دست شما به خون خود می شویم

بر عالمیان رحمت بی حد آمد
 آنی که خدا به او ببالد آمد
 بر او ز خدا و بینهایت ، صلووات
 چون ، خاتم انبیا ، محمد (ص) آمد

در عالم قدس ، عود می سوزانند
 جهل و ستم و رکود می سوزانند
 بر میمنت وجود احمد (ص) آنجا
 جز عشق هر آنچه بود می سوزانند

خورشید در آسمان شب می‌رقصد
 بر شانه نخلها ، رطب می‌رقصد
 خاری که گل محمدی دارد ، باز
 در چشم و دل ابولهب می‌رقصد
 یا حضرت آمنه (س) دو چشمت روشن
 خورشید نشانده‌ای به روی دامن
 ای مادر امت مسلمان تا حشر
 ای مَهْدِ تجلی خدا در یک زن
 تшибیع گلی است در گلستان دلم
 خورشید گرفته ، در جماران دلم
 امروز ز من روح خدا خواهد رفت
 جان می‌دهم آه روی دستان دلم

دوبیتی‌ها

تو حتی با خودت صادق نبودی
 کنون هستی ولی سابق نبودی
 غریبی را تحمل می‌توان کرد
 ولی ای دل اگر عاشق نبودی

خداآندا دلم آتش گرفته
 که سعی باطلم آتش گرفته
 دریغ از آنهمه کشت محبت
 تمام حاصلم آتش گرفته

ندارم طاقت بی‌تابی دل
 ندارد انتظار و صبر ، حاصل
 چه احساساتی و دل نازکم ، آه
 همین‌ها عاشقی را کرده مشکل

تو را ای عشق ، ترک آنگونه کردم
 که نتوانی رسی حتی به گردم
 مگر روز جهانگردی است امروز
 که می‌خواهد دلم دورت بگردم !

غم و دردم کرانه ناپدید است
ندارم آنچا در خاطر ، امید است
در وصلی شده پیدا ، ولیکن
بجز خود آنچه گم کردم ، کلید است

دلم از آه مردم می‌گریزد
ز مهر و ماه مردم می‌گریزد
دلم درگاه مردم شد از آنرو
که از درگاه مردم می‌گریزد

دوباره شعله‌ای را سر کشیدم
در آن با شوق بال و پر کشیدم
به سوز و ساز در خود خو گرفتم
دلم را سوخت ، آهی گر کشیدم

نگاه من به دست این و آن نیست
سرم مدهوش و مست این و آن نیست
دلم هر چند پُر ، لیک آنقدر هست
که راضی به شکست این و آن نیست

دلم دردی بجز دوری نداره
تمایل به پری ، حوری نداره
بهشتی ، دوزخی ، هرچه که هستم
دلم جز عشق منظوري نداره

در بی وذی‌ها

(۱)

خیابان تشییع

با دستان لا اله الا الله

مرا در نگاه زندگی عبور خواهد داد

و دستم را در دست منی می‌گذارد

که از زمان تولدم در خاکم آرمیده است

و زندگی زار زار به حال خود می‌گرید که چرا من مردم

و مردم با مردن من زندگی را می‌فهمند

نفسی از سر حسرت .... نه ....

از روی اطمینان می‌کشند

تا خیالشان از اینکه زنده‌اند راحت شود

و من تنها

تنها به این می‌اندیشم که چرا می‌گریند؟

بگذارید بیاید

هر که می‌خواهد با من دفن شود

جا برای تمام هستی هست.

(۲)

نور ماه زیاد است
 نمی‌گذارد بخوابم
 فوتش می‌کنم
 تمام هستی به من می‌خندد جز ماه

(۳)

خورشید را پشت کوه
 در ازدحام ابرها سلانخی می‌کنند
 صبح ، فریب است
 و شبینم اشاره‌ای است
 به پایانی غمناک
 زندگی فریب است
 نگذارید غروب شود

(۴)

باران آمد
 چراغ لاله سبز شد
 حالا از همه چیز می‌شود گذشت
 حتی از خود.

سهیل کهکشان معرفت

مهدی بوریاباف فرزند حیدر در تاریخ ۱۳۵۹/۹/۲۷ در شهر زرقان فارس به دنیا آمد ولی با خاطر شغل پدرش که در نیروی هوایی ارتش خدمت می‌کرد سالهای کودکی و نوجوانی اش را در شهر دزفول گذراند و زندگی سرشار از حماسه و مقاومت و شهادت را با تمام وجود در آن شهر که هر روز زیر بمباران وحشیانه دشمن قرار داشت لمس کرد. پس از پایان جنگ و اتمام دوران خدمت پدرش، به همراه خانواده به زرقان برگشت و در زادگاه خود ساکن شد.

مهدی قسمتی از تحصیلاتش را در دزفول گذراند و دوران دبیرستان را در زرقان به پایان رساند. در تمام طول تحصیل نیز همیشه جزو شاگردان برجسته و ممتاز بود و چندین بار در مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم رتبه‌های عالی را کسب کرده بود. بعد از اخذ دیپلم، در رشته حقوق دانشگاه بندر عباس به تحصیل ادامه داد و پس از چهار سال دوری از خانواده و وطن و تحمل سختی‌ها در شرایط دشوار، لیسانس خود را در رشته حقوق گرفت و به خدمت سربازی رفت، دو سال خدمت سربازی را نیز با درجه ستون دومی در داثره قضائی لشکر زرهی شیراز گذراند و پس از اتمام خدمت سربازی دوباره در کنکور دانشگاه شرکت کرد و در مقطع کارشناسی ارشد حقوق پذیرفته شد ولی در حادثه ناگوار تصادفی که در شامگاه جمعه ۱۳۸۶/۹/۲ در زرقان برای او رخ داد همه چیز را ناتمام گذاشت و به ملکوت اعلی پرواز کرد.

مهدی سرودن شعر را از دوران نوجوانی شروع کرد و تخلص «سهیل» را برای خویش برگزید. او اگرچه در اکثر قالب‌های شعر کلاسیک، شعر می‌سرود ولی در غزل‌سرایی شیوه و تبحیری خاص داشت و تمام استعداد و ذوق هنری خود را در این قالب اصیل ادب پارسی به کمال و شکوفائی رساند و غزل‌های بسیار بدیع و شیوا و زیبا از خود به یادگار گذاشت. سهیل در سال ۱۳۷۸ انجمن ادبی سید عمام الدین نسیمی را تأسیس کرد و چندین سال شمع جمع شعا و عاشقان ادبیات در شهر زرقان بود.

اگرچه قدرت ذهنی سهیل، در تخیل و تصور، بسیار قوی و غنی و سریع بود ولی جوهره اصلی اشعار او را «تفکر» تشکیل می‌داد و به خیالپردازی‌های شاعرانه قانع نمی‌شد. تفکر در پدیده‌های خلقت، روانکاوی آلام و آرمان انسانها، کشف جاذبه‌های غیب، نفوذ عارفانه به اسرار مبدأ و معاد، تحلیل وقایع و پدیده‌های هستی، تبیین واقعه بزرگ عاشورا و تجلیل از حماسه سازان دفاع مقدس و مبارزه جوانمردانه و با نشاط با تمام مصاديق پلیدی و تباہی جزو دلمنشغولی‌های همیشه او بود. معشوقه‌های بزرگ و واقعی مهدی در غزل، اهلیت (ع) و شهدا بودند که به آنها ارادتی خاص داشت و بی‌شایبه برای آنها شعر می‌سرود و فضائل و خصائص و کمالات آنها را با سرودن شعر در جان و روح و روان خود می‌کاشت و همیشه آرزوی شهادت در روح بیتاب و ناآرام او موج می‌زد. سهیل، شعر مقاومت را می‌زیست و زندگی حماسی را می‌سرود. او سالها زیر بمباران، در پایگاه هوائی دزفول، زندگی کرده بود و همیشه بر فرصت شهادتی که بارها از یک قدمی او گذشته بود حسرتی آتشین می‌خورد. البته جلوه‌های ارادت قلبی به اهلیت و شهدای گرانقدر و گمنام ایران

عزیز، فقط در سرودههای او خلاصه نمی‌شد بلکه نور معرفت و غیرت و شهامت و عدالت و محبت آن بزرگواران در تمام مظاهر زندگی اش متجلی بود. یکی از برنامه‌های مهدی در آخرین ماه عمرش، گردآوری مطالب و خاطراتی در مورد سردار شهید زین‌العابدین جمشیدی بود و در نظر داشت که زندگینامه آن شهید عزیز را در قالب داستان بنویسد.

مهدی، اذان را عاشقانه‌ترین غزل آفرینش و حماسی‌ترین آوای هستی می‌دانست. شاید اکثر مسلمانان چنین حسی را در مورد اذان داشته باشند ولی هیچگاه جرأت اذان گفتن در جمع را نداشته باشند و شاید بسیاری از مؤذنین عزیز نیز به برداشت مهدی از اینکه «اذان بزرگترین غزل حماسی است» نرسیده باشند و ندانند که چه کار مهمی را انجام می‌دهند ولی مهدی، علیرغم اینکه شاعری اندیشمند و متفکری متجدد بود و در جوّ دانشگاه بزرگ شده بود ، مثل مؤذن ساده‌ای ، عبا بر دوش ، با افتخار در مسجد اذان می‌گفت و تمام حس و حال عاشقانه و عارفانه خود را در آوای ملکوتی اذان می‌ریخت و روح تشنئه خود را در این عشقباری الهی سیراب می‌کرد و این کلمات را چنان با ایمان قلبی بر لب می‌آورد که انگار جان بر لب می‌رساند که این حالت در شعرش با مطلع مشهود است:

ز شوق تا نرسانم به روی لب جانی

به اشهدی نکنم دعوی مسلمانی

علاوه عارفانه مهدی به اذان باعث شد که در دوران بیماری اذان‌گوی مسجدشان (مرحوم مشهدی صفر) شعری زیبا در مدح و رثای او و اذانش

بگوید و خودش نیز سعی کرد تا آنجا که امکان داشت جای او را پر کند و به جای او اذان بگوید.

شعرهای سهیل محصول تفکرات عمیق او در رازهای خلقت بود. او به دنبال جایگاه واقعی خود در هستی می‌گشت و همیشه از آیات و روایات برای کشف و شهود و سیر و سلوک معنوی خود بهره می‌جست و پیوسته در پی نوآوری و صعود به قله‌های جدید ادراک بود. در نقد و بررسی شعرهای خود و دیگران، کمتر به ظاهر و فرم می‌پرداخت و بیشتر محو عمق و ارتفاع مفاهیم و حقایق مندرج در اشعار می‌شد. به عبارت دیگر: سهیل به عنوان یک «هستی شناس» به بررسی شعر و مقوله‌های هنری دیگر می‌پرداخت نه به عنوان یک ادیب و شاعر و هنرمند. او به آسانی از عهده اوزان سخت و ثقلی بر می‌آمد ولی همیشه محتوا را بر فرم ترجیح می‌داد و کشف محتواهای عالی و جدید، چه در شعر خودش و چه در شعر دیگران، اهمیت ویژه‌ای برای او داشت. او هماره قصد نوآوری در محتوای غزل داشت ولی هیچگاه بخاطر تنوع و تفریح و اقتراح، شعر نمی‌گفت. مهمترین عاملی که او را به سروden وا می‌داشت درد «بودن» بود و همین درد باعث می‌شد که همیشه در پی کشف خویش و جایگاه انسان در کائنات باشد و نتیجه این کشف و شهود دائمی سرودن اشعاری بود که همگی رنگ و عطر «حیرتی مقدس» داشتند.

سهیل بیست و هفت سال بیشتر عمر نکرد ولی سینین عمر او را نباید با عمرهای عادی مقایسه نمود. او در سال‌های آخر زندگی‌اش که عفوان جوانی او بود به حقیقت‌هائی رسیده بود که به آسانی نصیب هر کسی نمی‌شود و شعر او گواه زنده این مدعاست. انگار می‌دانست که مهلت و

مدت ظهور و حضورش در این دنیا مثل ستاره سهیل است و فرصت او برای درخشش و متعالی شدن بسیار کم است که تا این حد عطش دانستن و کشف حقایق و میل شدید به تجربه حقیقت داشت.

آخرین بحث‌هائی، که در چند ماه متمیز به عروجش، با او داشتیم بیشتر حول محور معاد و مرگ و شهادت می‌چرخید و خودش این بحث‌ها را پیش می‌کشید. او به عنوان یک فرد تحصیلکرده و یک شاعر متفکر و روشنفکر علم و اطلاعات بسیار زیاد و دقیقی درباره این موضوعات داشت ولی قلبًا می‌خواست این حقایق را تجربه کند، با توجه به شواهدی که در ماههای آخر زندگی ظاهری‌اش از خود بروز می‌داد نور شهادت در چهره‌اش پیدا بود و به نظر می‌رسید که مثل بسیاری از شهدا از عروج خویش آگاه است.

سهیل، ساعتی قبل از وفاتش، از یکی از بستگانش که قصد زیارت عتبات عالیات داشت خواسته بود که چندین شعر عاشورائی او را با خود به همراه ببرد و در حرم مطهر امام حسین(ع) و حضرت اباالفضل العباس(ع) قرائت نماید. علاوه بر این، چند روز قبل از مرگش، کتاب «پدر، عشق، پسر - نوشته‌ی استاد سید مهدی شجاعی» را که درباره شهادت حضرت علی اکبر(ع) است، به پدر خود داده بود و از او خواسته بود که آن را مطالعه نماید. همچنین، دقایقی قبل از عروجش، نیز همین کتاب را به دوستانش معرفی کرده بود و خواندن آن را به آنها (و تمام دوستانش) سفارش نموده بود. با توجه به اینکه خودش قبلاً بارها این کتاب را خوانده بود به نظر می‌رسد با مطرح کردن مجدد این کتاب هدف خاصی را دنبال می‌کرده است.

مهدی، نمونهٔ تربیت صحیح اسلامی در دامان پدر و مادری مؤمن و فهیم است که فرزندان خود را از حضرت اباالفضل (ع) گرفته‌اند و در تعلیم و تربیت آنها از هیچ کوششی فروگذار نکرده‌اند و اکنون نیز ضمن تحمل داغ سنگین او، به حضرت زینب (س) و امام سجاد (ع) تأسی می‌کنند.

سهیل، یک عمر در مکتب اهلیت خوش‌چینی کرده بود و همیشه آثار اشرافی را در حوزهٔ فلسفه و عرفان و تفسیر و کلام به دقت مطالعه می‌کرد و حاصل مطالعات و تحقیقاتش را در جمع دوستان به بحث می‌گذاشت ولی هیچگاه به کشف حقیقت راضی نمی‌شد بلکه هدفش این بود که حقیقت را با هر قیمتی تجربه کند چون به قول او تمام حقیقت‌های هستی در قرآن کریم و بعضی از ادعیه و زیارات مخصوصاً زیارت جامعه کبیره تعییه شده و بسیاری از شاعران و اندیشمندان نیز حقایق هستی را به صورت نمادین در آثارشان بیان کرده‌اند ولی تجربه حقیقت از عهده هرکسی بر نمی‌آید و اگر بباید باید آن را به تنهائی انجام دهد. به عبارتی دیگر تجربه حقیقت یعنی قدرت و جرأت و لذت پرواز و نفَس کشیدن در قلمرو حلاج‌ها و نسیمی‌ها (و عجیب نبود که سهیل، نام سترگ و با عظمت «سید عمادالدین نسیمی» را برای انجمن ادبی خود انتخاب کرده بود). با این حساب، او همیشه در کشف حقیقت به وادی حیرت می‌رسید و تمام وجودش در برابر زیائی‌هائی آفرینش و عظمت انسان پر از خلسه‌ای سُکرآور می‌شد درست مثل کسی که با دیدن یک تابلو نقاشی محو ظرائف و لطائف و دقایق آن می‌شود و به حیرتی لذت‌بخش و تحسین برانگیز می‌رسد و با حالات و کلماتی خاص خالق آن

اثر و خود اثر را می‌ستاید. سهیل نیز در برابر تابلو ابدیت چنین حالتی داشت و مفاهیمی که در شعرهایش بکار می‌برد برای نشان دادن همین تحریر و تحسین بود ولی با توجه به اینکه در زبان ملتها هنوز جای بینهایت واژه معنوی خالی است (و شاید یکی از رسالت شاعران، آفرینش همین کلمات باشد) بسیاری از این مشاهدات را نمی‌شود به زبان شعر در آورد و لذا شعرهای سهیل نیز فقط ترجمان قسمت‌های نور خورده حقیقت است و این همه شعر زیبای او، تنها قطره‌ای از اقیانوس حیرت و معرفت سهیل را تشکیل می‌دهند.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که معمولاً در کشور ما رسم بر این است که بعد از فوت یک شخصیت برجسته، همه دست به اسطوره‌سازی و افسانه‌پردازی می‌زنند و او را به حق یا ناحق می‌ستایند و بزرگ می‌کنند و بعد از مدتی نیز او را به فراموشی می‌سپارند ولی راقم این سطور که سالها با سهیل، مثل یک روح در دو بدنه، زندگی کرده و بیش از صدها ساعت بحث عمیق و دقیق در سالهای گذشته با او در کوه و بیان و خانه و خیابان و محل کار و سفر و حضر داشته است، در این نوشتار و مثنوی «سهیل کهکشان معرفت» نه فقط دچار اغراق و مبالغه (که جزو مشخصه‌های ذاتی شعر و شاعر است) نشده بلکه معتقد و معترف است که نتوانسته حق مطلب را در مورد «سهیل کهکشان معرفت» ادا کند. به هر حال امید است روح پر فتوح او اکنون با معاشقه‌ای ازلی‌اش در جنت‌المأوى محسور باشد و برکات روحی‌اش را کماکان بر ما ارزانی دارد. - صادقی

سوک سروده‌های یاران

در سوک سهیل

گوش کن ای دل عزای کوکبی فرخنده فال است
 صبر باید پیشه کرد اما شکیبائی محال است
 شاعری از شاعران نیک نام شهر زرقان
 او که در فکر و عمل آئینه فهم و کمال است
 طائری از ساکنان روضه‌های باع رضوان
 پر کشید و جای او نزد خدای بی‌زوال است
 پند باشد بهر ما این گونه مرگ ناگهانی
 خوش به حال آنکه روحش با خدا در اتصال است
 این گل زیبای توحیدی، کلید گنج عرفان
 در فنون شاعری در دوره ما بی‌مثال است
 پیرو آل محمد، تابع حکم ولايت
 عاشق احکام قرآن، عارف و زیبا خصال است
 در غم این شاعر فهمیده عرفان و قرآن
 بستگانش داغدار و شهر ما افسرده حال است
 (صادقی) دارد به دل داغ سهیل آسمانها
 لیک داند، او کنون در حلقه اهل وصال است.

* حاج نعمت الله صادقی

روح شعر

به ما نگفت شب اتفاق نزدیک است
و آسمان شما بی سهیل تاریک است

همیشه موج و طوفان داشت در دل
غمی پیدا و پنهان داشت در دل
چنان دریای ناپیدا کرانه
صفهای فراوان داشت در دل

غزلهایت هوای دوست دارد
نشان از رده پای دوست دارد
زبان سرخ و شورانگیز شعرت
خبر از کربلای دوست دارد

پس از تو شور و حال از انجمن رفت
که روح شعر از جسم سخن رفت
و شب از کاروان صبح جا ماند
زمانی که بلال شهر من رفت

غمت را دادی و شادی خریدی
به نقد جانت آزادی خریدی
رها کردی خراب آباد دنیا
کنار دوست ، آبادی خریدی

کلامش آسمان معرفت بود
دلش رنگین کمان معرفت بود
رها در پهنه منظومه عشق
سهیل کهکشان معرفت بود

* یدالله محمودی (واله)

در سوک سهیل عشق و عرفان

چندی است سراغ ما نمی‌گیری ، دوست
گویا که از این زمانه دلگیری ، دوست
در قصه ، تمام دوست‌ها ، می‌میرند
هرگز تو برای ما نمی‌میری ، دوست

عشقی که اسیر بود در بند سهیل
شد شاه کلید رمز پیوند سهیل
او ساکن کهکشان شد و از آن روز
تنگ است دلم برای لبخند سهیل

مثل گل آفتابگردان بودی
در شهر ، سهیل عشق و عرفان بودی
حالا که تو نیستی به ما ثابت شد
تندیس شکوه شهر زرقان بودی

بر دفتر شعرهای او ، زُل زده‌ام
با عشق به خانه دلش پل زده‌ام
از طرز تمرکز زبانم پیداست
با یاد سهیل ، من تفائل زده‌ام

* علیرضا طبیبی

در فراق یار مهاجر

در خاک ، چه راحت خفت ، آن آیه روحانی
 بالای سر ما نیست ، آن سایه روحانی
 زانو به بغل داریم ، در هجرت آن عارف
 رفته است ز دست ما ، سرمایه روحانی
 از بوم قشنگی که ، در زندگی ما بود
 دزدید اجل این بار ، یک لایه روحانی
 چون مادر دلسوزی می سوخت به پای شعر
 اشعار دگر طفلنده ، بی دایه روحانی
 از جام الهی مست ، سر زنده و خندان لب
 پیمانه او پر بود از مایه روحانی
 همسایه خوبی بود با این دل ما ، اما
 از کوچه ما کوچید همسایه روحانی
 در طول تمام عمر ، او بود برای عشق
 یک همسفر دیرین ، یک پایه روحانی

* محسن حاتم زاده

تقدیم به سهیل و جاودانگی‌هایش

آخ از لبт که قند فراوان گرفته است
 تو رفته‌ای به اوچ که باران گرفته است
 رد شد تمام ناز تنت از برابر
 جان و تنم بهانه یاران گرفته است
 دردت به جان، همیشه گذر خصلت تو بود
 ما مانده‌ایم و جاده ز تو جان گرفته است
 از هرم جان و عطر نفسهای آبیات
 مسجد، مناره، مأذنه، ایمان گرفته است
 آتش زدی به ساحت بود نبود، که
 ققنوس شعر بال بهاران گرفته است
 رفتی به آسمان که سهیل زمان شوی
 اینگونه کهکشان سر و سامان گرفته است
 اینها قبول، جنس تو مثل ستاره‌هاست
 اما دلم بهانه‌ی «آبان» گرفته است
 از ابتدای آذر امسال و بعد از این
 در قلب دوستان تو طوفان گرفته است.

از آسمان بگو

مهدی من دوباره بیا و اذان بگو
 از این بهار ما که چنین شد خزان بگو
 از آتشی که شعله آذر به جان زد و
 رحمی نکرده است به پیر و جوان بگو
 از چشمها نم نم باران گرفته یا
 از این دلی که گشته چو آتشفشنان بگو
 سرمست عشق بودی و دربست عاشقی
 از آنکه راه میکده دادت نشان بگو
 از قصه غریبی گلهای اهل بیت
 یا آن سری که رفتہ به روی سنان بگو
 بودی همیشه عاشق ماه و ستاره‌ها
 حالا سهیل من، خودت از آسمان بگو
 هر دم غروب، داغ تو را تازه می‌کند
 مهدی من دوباره بیا و اذان بگو

* دکتر محمد جعفر مسگرپور

ستاره آمدی و آفتاب برگشتی

سلام ، با تواام ای روح مهریان ، چه خبر؟

سلام ای نفَّست باغ بی خزان ، چه خبر؟

بگو چه حال ، چه احوال ، از غزل ، از شعر

از آنکه بوده تو را در حریم جان ، چه خبر؟

عزیز من ، خبری نیست در زمین جز «نیست» !

به من بگو که از احوال آسمان چه خبر؟

به شب نشینی ما یک چراغ روشن نیست

نپرس از من و این جمع بی نشان چه خبر؟

نپرس حال من این غزل که می آید

نپرس از دل بی تاب دوستان چه خبر؟

ستاره آمدی و آفتاب برگشتی

به شوق دیدن و پرسیدن هر آنچه خبر...

و مثل روز برای بلال روشن بود

که بود در دلت از اشهد اذان چه خبر!

تو بودی و دل بی تاب و روح و نا آرام

که در زمان چه گذار است و در مکان چه خبر...

به شوق بام و درش ، جان در آستین رفتی

ز بنده پروری خاک آستان چه خبر؟

* محمد حسن کریمیان

بلال عشق محمد

(فرازهایی از یک مثنوی)

کجا سهیل؟ کجا؟ ای شهید تازه ما
 بیا به سیر سماوات بر جنازه ما
 هلا ستاره زخمی، چرا شتابانی
 تو بی رفیق کجا میروی به مهمانی؟
 ببین که روی زمین مانده است پیکر ما
 ببین که کنج قفس، مردہ مرغ باور ما
 به قلب شهر نشانها ز داغ تو پیداست
 عزای سرخ تو در سینه همه برپاست
 کسی که نام تو باری شنیده می‌گردید
 کسی که روی تو هرگز ندیده می‌گردید
 ببین تو حال رفیقان و آشنایانت
 که بوده‌اند همیشه اسیر احسانت
 خدای، صبر دهد بر پدر، و مادر تو
 خدا صبور کند در غمت برادر تو ....
 پریده‌ای ز قفس، ما ولی گرفتاریم
 اگرچه جای تو عالی است ما عزاداریم
 شهید بودی و مرگ تو چون عسل شده بود
 دلت برای شهادت پر از غزل شده بود

اگرچه باور این غم برای ما سخت است

ولی به قول خودت : هر شهید خوشبخت است

... شهید بی کفنه در تو زندگی می کرد

فرشته‌ای ز جنان در تو بندگی می کرد

هر آنچه شعر سرودی به آن عمل کردی

همیشه مثل علی دعوت از اجل کردی

اجل برای تو همبازی قدیمی بود

چقدر رابطه‌ات با اجل صمیمی بود

کسی که مثل تو خواب بهشت می بیند

مشخص است، اجل را ، نه زشت می بیند

کسی که مثل تو از ماورا خبر دارد

همیشه از اجلش دعوت سفر دارد

اگرچه مرگ تو محصول یک تصادف بود

ولیک، میل تو بر وصل، بی تعارف بود

چنان سریع پریدی به شاخه طوبی

که گوئیا تو نبودی دمی در این دنیا

تو رفته‌ای ز بر ما و جای تو عالی است

ولی رفیق ، کنار تو جای ما خالی است...

ز بس که مؤمن و پاک و نجیب بودی تو

در این سرآچه خاکی غریب بودی تو

به حکم حرف رسول خدا ، تو در محشر
 بلند مرتبه تر هستی از همه یک سر
 چرا که یار و اذان گوی دین او بودی
 و روز و شب ، چو شهیدان ، تو با وضو بودی
 تو راز سبز اذان را چه خوب فهمیدی
 بلال عشق محمد شدی و جاویدی
 بلال عشق محمد بلال عشق خدادست
 بلال عشق خدا ، کاردار ملک بقاست
 دعای عهد تو هرگز قضا نشد مهدی
 دلت به ماندن بی او رضا نشد مهدی
 به حکم نص حديث رسول بطحائی
 تو در زمانه رجعت دوباره می آئی
 بیا عزیز ، بیا ای شهید عارف ما
 بریز میکده در ساغر معارف ما
 کنون که غرق شدی در فضای عالم غیب
 بریز بر دل ما شرحی از معالم غیب
 تو رفته ای به همان جا که اهل آن بودی
 تو از اهالی خونگرم آسمان بودی
 نرفته ای تو ز دست ای مُحب آل عبا
 تو چون شهید به دست آمدی در این دنیا

به هیچ شاکله اهل ریا نبودی تو
 اگر که وصف تو می‌شد ، رضا نبودی تو
 غرور سیز تو تندیسی از کرامت بود
 همیشه روح تو آئینه عدالت بود
 ... خدا همیشه گل سرخ ناب می‌چیند
 گلی که کرده خودش انتخاب می‌چیند
 سهیل بودی و جای تو کهکشانها بود
 نشان خانه تو کوی بی‌نشانها بود
 اگرچه داغ تو بشکست پشت یاران را
 اگرچه چشم همه خواند شعر باران را
 اگرچه از غم ما رستی ای همیشه رفیق
 تمام هستی ما هستی ای همیشه رفیق
 * صادقی

تفسیر سهیل

تو مست عشق سرمد بودی ای گل
 بلال عشق احمد بودی ای گل
 حدیث عشق تو تا کهکشان رفت
 اذان گوی محمد بودی ای گل

سهیل آسا دو روزی جلوه‌گر شد
 طلوعی کرد و پنهان از نظر شد
 سهیل کهکشان معرفت رفت
 و در افلاک اعلیٰ مستقر شد
 در آن پرواز سرخ ناگهانی
 وجود خویش را تفسیرگر شد
 رهید از ظلمت دنیای خاکی
 و در عرش رهائی غوطه‌ور شد
 در این دنیا نمی‌گنجید روحش
 که در دنیا حضورش مختصر شد
 تقاضا کرده بود از حق ، شهادت
 که مثل مرغ خونین بال و پر شد
 به آرامش رسید اما دل ما
 ز داغش لحظه لحظه شعله‌ور شد

دعای عهد می‌خواندی هماره
 که در «رجعت» تو برگردی دوباره
 یقیناً در رکاب آخرین نور
 تو از نو می‌درخشی چون ستاره
 * صادقی

پرتوی از آرمانهای سهیل

مرحوم سهیل در نامه‌ای مفصل که شبیه به وصیت‌نامه است و در چهارده بند تنظیم شده نکات بسیار مهم تربیتی و اخلاقی و اجتماعی را به تمام اعضای خانواده و اقوام و خویشان متذکر می‌شود و خالصانه و دلسوزانه مشکلات موجود را تحلیل و بررسی می‌کند که بخاطر وجود اسمی خاص، از درج آن صرفنظر می‌کنیم و فقط قسمت چهاردهم را که حاوی قسمتی از آرمانهای زیبای اوست تقدیم به دوستان و همشهریان و خوانندگان عزیز می‌نمائیم.

۱۴- به نیت چهارده معصوم (علیهم السلام) و اینکه انشاء الله یاور همه‌ی ما دخترها و پسرهای خانواده بزرگ و خوب ما باشند، ختم می‌کنم به این مطلب که هم به خودم و هم به شما سفارش می‌کنم تقوارا و اینکه: نماز، نماز، نماز.... البته در خانواده ما همه اهل نماز و نیایش هستند، اما اگر گاهی تنبی می‌کنیم، باید با مداومت و ممارست سعی کنیم نماز و دعا برای ما به صورت یک عادت زیبا و دوست‌داشتنی درآید و مطمئن باشیم هر وقت حتی برای لحظه‌ای از خداوند غافل شویم به همان مقدار از او فاصله گرفته‌ایم و زندگی به اندازه مجموع این دوری‌ها از خدا، برای ما دشوار خواهد شد. شک نکنیم، همه چیز در نماز هست، همه چیز مطلقاً. البته به قول حضرت حافظ: «تکیه بر تقوا و دانش در طریقت کافری است-

راهرو گر صد هنر دارد توکل بایدش» و این یعنی تنها خدا را قادر بدانیم و تنها از او بخواهیم هرچه را، تا کمکمان کند و هرکس و هرچیز جز او وسیله‌ای بیش نیست. امام زمان «عجل الله تعالى فرجه شریف» را بشناسیم و به او عشق بورزیم و از ایشان ظهور ایشان را تمنا کنیم. دعای کمیل را خیلی دوست دارم و به شما به عنوان یک هدیه آسمانی بی‌متها سفارش می‌کنم. البته و مطمئناً این را بهتر از من می‌دانید که نماز چقدر می‌تواند تولید زیبایی کند، اما باور کنیم اگر در خانه‌ای یاد خدا باشد و نماز باشد، جز خوبی چیزی در آن پا نمی‌گذارد. می‌گویند نمازِ مؤمن را، ملائک از عرش مشاهده می‌کنند، اما هنگامی که جوانی به نماز می‌ایستد فرشته‌ها بال خود را زیر پای او پهن می‌کنند و به او سلام و درود می‌فرستند و به او مبارفات می‌کنند. فکرش را بکنید! چه صحنه‌ای می‌شود!!

«قسم به عصر»* که انسان همه در خسارت و زیان است* مگر آنان که به خدای خود ایمان آورده و نیکوکار شدند* و به درستی و راستی و پایداری در دین یکدیگر را سفارش کردند» خودم را و شما عزیزانم را به خواندن و عمل به سوره مبارکه عصر سفارش می‌کنم. رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می‌فرمایند: «هرکس سوره عصر را بسیار بخواند به مقام صبر می‌رسد و با اهل حق به بهشت محشور می‌شود». والسلام

زرقان - فروردین ماه ۱۳۸۵

النشرات هدف

ISBN : 978-964-2508-29-5